

ZONĂ DE SERVICII B-DUL REGELE FERDINAND

Municipiul Târgoviște, Județul Dâmbovița

STUDIU DE FUNDAMENTARE

Memoriu de specialitate

STUDIU DE PEISAJ

Ianuarie 2024

FOIAIE DE CAPĂT

DENUMIRE PROIECT ZONĂ DE SERVICII B-DUL REGELE FERDINAND
Municipiul Târgoviște, județul Dâmbovița

BENEFICIAR CONSILIUL JUDEȚEAN DÂMBOVIȚA

FAZA DE PROIECTARE ETAPA I – STUDII DE FUNDAMENTARE
STUDIUL DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ

PROIECTANT GENERAL S.C. AREAL DESIGN S.R.L.
P.U.Z.

**PROIECTANT DE
SPECIALITATE PEISAGISTICĂ** S.C. AREAL DESIGN S.R.L.

Proiect nr. U.61

ȘEF PROIECT COMPLEX Ing. Silviu CIOFLEC

**ȘEF PROIECT DE
SPECIALITATE** Urb. Peisag. Lavinia Elena LUPARU

DATA IANUARIE 2024

Cuprins

1. INTRODUCERE.DELIMITAREA OBIECTIVULUI STUDIAT	4
1.1. Date de recunoaștere a documentației	4
1.2. Conceptul de peisaj – Legislație europeană și națională	4
1.3. Scopul lucrării. Obiectul studiului	7
1.4. Metodologia de elaborare	8
1.5. Surse documentare. Relații cu alte documentații de urbanism. Legislația în domeniu și bibliografia consultată.....	8
2. ANALIZA CRITICĂ A SITUAȚIEI EXISTENTE. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII ÎN PROBLEMATICA PEISAJULUI	11
2.1. Încadrarea la nivel macro și mezo-teritorial	11
2.2. Accesibilitatea în peisaj. Peisajul de acces	19
2.3. Elemente de cadru natural definitorii pentru caracteristicile peisagistice ale Municipiului Târgoviște	21
2.3.1. Caracteristicile reliefului	21
2.3.2. Rețeaua hidrografică	21
2.3.3. Vegetația și fauna caracteristică	22
2.3.4. Riscuri naturale și antropice – în relație cu peisajul	23
3. ELEMENTE DE PEISAJ NATURAL. SISTEMUL DE SPAȚII VERZI	29
3.1. Configurația spațiilor verzi la nivel de periurban	29
3.2. Configurarea spațiilor verzi la nivel urban municipal și local	29
3.3. Analiza spațiilor verzi. Disfuncționalități	30
4. ELEMENTE DE PEISAJ ANTROPIC/CONSTRUIT. TIPOLOGIA PEISAJELOR	33
4.1. Tipologii morfologice	33
4.2. Elemente de peisaj antropic/construit	36
4.2.1. Tipologii de Peisaj antropic/construit rezultate din evoluția municipiului.....	36
4.2.2. Peisaj agricol	37
4.2.3. Imagine și siluetă urbană.....	38
4.3. Principale tipuri de peisaj identificate la scara municipiului – unități de peisaj	40
5. ELEMENTE DE PEISAJ CULTURAL	42
5.1. Evoluția ocupațiilor populației	42
5.2. Tradiții și obiceiuri	42
5.3. Resursa culturală locală	44
6. EVIDENȚIEREA DISFUNCȚIONALITĂȚILOR ȘI PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE	44
7. PROPUNERI DE ELIMINARE/DIMINUARE A DISFUNCȚIONALITĂȚILOR	46
8. PROGNOZE,SCENARII SAU ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE. Propuneri de protecție și conservare peisagistică	48
8.1. Elemente corelate cu strategia de dezvoltare a municipiului.....	48
8.2. Propunere concept de amenajare a peisajului – sistem verde la nivel teritorial	49

1. INTRODUCERE. DELIMITAREA OBIECTIVULUI STUDIAT

1.1. DATE DE RECUNOAȘTERE A DOCUMENTAȚIEI

DENUMIRE PROIECT:

STUDIUL DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ PENTRU P.U.Z. ZONA DE SERVICII B-DUL REGELE FERDINAND, MUNICIPIUL TÂRGOVIȘTE, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA

AMPLASAMENT: Județul Dâmbovița, Municipiul Târgoviște, B-dul Regele Ferdinand, NC 83492, 82616, 83577, 85508, 81346, 84327, 83491, 84892, 84191

FAZA DE PROIECTARE: STUDIUL DE FUNDAMENTARE PENTRU P.U.Z

BENEFICIAR: CONSILIUL JUDEȚEAN DÂMBOVIȚA

PROIECTANT GENERAL: S.C. Areal Design S.R.L.

PROIECTANT DE SPECIALITATE: S.C. Areal Design S.R.L.

Șef proiect specialitate: dr.urb.peisag. Lavinia-Elena LUPARU

1.2. CONCEPTUL DE PEISAJ – LEGISLAȚIE EUROPEANĂ ȘI NAȚIONALĂ

Conceptul de peisaj

Preocupările pentru conservarea și reabilitarea peisajului, ca parte a activităților de urbanism și amenajarea teritoriului, încep să se manifeste în Europa în deceniile II-IV ale secolului XX, în Italia, odată cu recunoașterea valorii patrimoniale a acestuia; în 1939 se oficializează Planul Teritorial Peisager, căruia i se supun reglementările la nivel urban (planurile Regulatorie Generale), iar analiza peisajului devine o parte de sine stătătoare a documentațiilor de urbanism și de amenajare a teritoriului. Sunt binecunoscute toate demersurile lui **Alberto Magnaghi** care spunea: „Sub scurgerile de lavă ale urbanizării contemporane, supraviețuiește un patrimoniu teritorial de o extremă bogăție, gata pentru o nouă fecundare din partea noilor actori sociali capabili să-i poarte de grijă. Acest proces e pe cale de apariție, mai ales, acolo unde distanța dintre calitatea vieții și creșterea economică este mai flagrantă” (Il progetto locale, Torino, Bolatti Boringhieri, 2000).

Aceste preocupări s-au dezvoltat în Europa și în aria de cultură europeană încă din a doua jumătate a secolului XX.

Și în România, primele preocupări legate de peisaj - timpurii față de alte țări din Europa - datează din anul 1973, când Ana Popova-Cucu a elaborat o clasificare a peisajelor din punct de vedere geografic, bazată pe un criteriu tipologic, prin **diferențierea unor ordine referitoare la relief, climă, vegetație și sol.**

Convenția europeană a peisajului (Florența 2000) marchează momentul de instituționalizare a problematicei peisajului în contextul UE; peisajul devine astfel o problemă de interes european. Statele semnatare ale Convenției sunt în proces de stabilire a consecințelor Convenției asupra legislațiilor naționale în materie de protecție a mediului, a patrimoniului natural și construit, de urbanism și de amenajare a teritoriului.

Convenția Europeană a Peisajului definește în felul următor peisajul: **„Peisajul desemnează o parte de teritoriu perceput ca atare de către populație, al cărui caracter este rezultatul acțiunii și interacțiunii factorilor naturali și/sau umani.”**

Recomandarea nr. (95) 9 a Comitetului de Miniștri ai Consiliului Europei referitoare la conservarea siturilor culturale, integrată politicilor peisajului (1995): „Peisajul reprezintă

expresia formală a multiplelor relații existente într-o perioadă determinată între un individ sau o societate și un spațiu definit topografic al cărui aspect rezultă din acțiunea în timp a factorilor naturali și umani și a combinației acestora.

Peisajul are o triplă dimensiune culturală: (1) este definit și se caracterizează în procesul de observare de către individ sau un grup social a unui teritoriu dat; (2) aduce mărturie asupra relațiilor trecute și prezente ale indivizilor cu mediul lor; (3) concurează la elaborarea de culturi, sensibilități, practici, credințe și tradiții locale”.

Convenția Europeană a Peisajului (2000) impune recunoașterea juridică a peisajelor ca o componentă esențială a cadrului de viață, **stabilirea de politici ale peisajului și de instrumente aferente în scopul protecției, managementului și amenajării acestuia, integrarea peisajului în politicile de amenajare a teritoriului, de urbanism și în cele culturale, de mediu, agricole, sociale și economice, stabilirea de măsuri de conștientizare a societății, de participare a populației și de formare a specialiștilor în domeniu.**

Statele semnatare se angajează: să identifice peisajele din ansamblul teritoriului propriu; să analizeze caracteristicile acestora, precum și dinamica și factorii perturbanți; să urmărească transformările și să evalueze peisajele astfel identificate, ținând seama de valorile particulare atribuite lor de către părțile interesate și de populația implicată; să definească obiective de calitate a peisajului pentru peisajele identificate și evaluate, după consultare publică. Pentru ca politicile peisajului să aibă efect, fiecare parte se obligă să introducă instrumente care au ca scop protecția, managementul și/sau amenajarea peisajului.

Conceptul de peisaj – în legislația românească

În România nu a fost adoptată o legislație specifică pentru identificarea, evaluarea managementul și amenajarea peisajelor. Protejarea peisajului nu constituie un obiectiv afirmat în legislația de amenajare a teritoriului și de urbanism, nici în cea de protecție a patrimoniului cultural (chiar dacă prin lege a fost ratificată Convenția europeană a peisajului).

ASOP- Asociația Peisagiștilor din România cu Filialele Nord-Vest, Vest și București- Ilfov promovează ideile Convenției Europene a Peisajului la nivel național.

Deși în România nu s-au constatat acțiuni similare celor din Italia (avându-l ca inițiator pe A. Magnaghi „Societa dei territorialisti” -16 aprilie 2010) sau Franța (Fr. Choay vorbește despre o „Asociație a teritorialiştilor” pe cale de a se constitui, în sialul celei italiene) problematica peisagistică a devenit tot mai acută odată cu dezvoltarea unor mari proiecte de exploatații de cărbune, resurse minerale, infrastructură și drumuri care implică mari intervenții în teritoriu, ce generează posibilitatea unor schimbări uneori dramatice ale peisajului natural (Roșia Montană, minele din Oltenia, autostrăzi în curs de execuție, etc.), este necesară o permanentă grijă față de elementele ce atentează grav la valorile patrimoniului peisagistic natural.

Este necesar ca și pe plan local și chiar național, în România să se treacă la organizarea unei Societăți deschise militanților „topofili” care să reunească specialiști în practicile spațiale (arhitectură și urbanism), dar și din toate disciplinele intelectuale care pot ajuta la cuprinderea cât mai complexă a problematicii peisagistice legate de teritoriu (antriopologi, sociologi, geografi, geologi, biologi, horticultori, botaniști...).

Deocamdată, două definiții, diferite, ale termenului de peisaj apar în următoarele acte normative:

- **Legea nr. 451/2002 pentru ratificarea Convenției europene a peisajului**, adoptată la Florența la 20 octombrie 2000: „Peisajul – parte de teritoriu perceput ca atare de către

populație, al cărui caracter este rezultatul acțiunii și interacțiunii factorilor naturali și umani.”

- **O.U.G. nr. 236/2000, privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată prin Legea nr. 462/2001, modificată și completată prin Legea nr. 345/2006:** „Peisaj - zona terestră ce se poate delimita clar, cu o structură și caracteristici specifice, cu valori și structuri naturale specifice, incluzând și elemente ale culturii umane, unde elementele naturale și cele create prin activitate umană se influențează reciproc.” (definiție introdusă prin Legea nr. 345/2006).

Referiri la termenul de peisaj apar în următoarele acte normative aferente legislației de mediu:

-O.U.G. nr. 236/2000, privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată prin Legea nr. 462/2001, modificată și completată prin Legea nr. 345/2006 - Art. 2 (termeni): „**mediu** - ansamblul de condiții și elemente naturale ale Terrei: aerul, apa, solul, subsolul, aspectele caracteristice ale peisajului, toate straturile atmosferice, toate materiile organice și anorganice, precum și ființele vii, sistemele naturale în interacțiune, cuprinzând elementele enumerate anterior, inclusiv unele valori materiale și spirituale, calitatea vieții și condițiile care pot influența bunăstarea și sănătatea omului; **proiect** - documentație privind execuția lucrărilor de construcții sau alte instalații ori amenajări, alte intervenții asupra cadrului natural și peisajului, inclusiv cele care implică extragerea resurselor minerale; **peisaj** (vezi mai sus, p. 4)”.

- Anexa 1 (e): “**Parcurile naturale** sunt acele arii naturale protejate al căror scop este protecția și conservarea unor ansambluri peisagistice în care interacțiunea activităților umane cu natura de-a lungul timpului a creat o zonă distinctă, cu valoare semnificativă peisagistică și/sau culturală, deseori cu o mare diversitate biologică. Managementul parcurilor naturale urmărește menținerea interacțiunii armonioase a omului cu natura prin protejarea diversității habitatelor și peisajului, promovând păstrarea folosințelor tradiționale ale terenurilor, încurajarea și consolidarea activităților, practicilor și culturii tradiționale ale populației locale. De asemenea, se oferă publicului posibilități de recreere și turism și se încurajează activitățile științifice și educaționale.”

Parcurile naturale corespund categoriei V IUCN - "Peisaj protejat: arie protejată administrată în principal pentru conservarea peisajului și recreere".

- **O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată prin Legea nr.265/2006.** “Art. 70. Pentru asigurarea unui mediu de viață sănătos, autoritățile administrației publice locale, precum și, după caz, persoanele fizice și juridice au următoarele obligații: a) să îmbunătățească microclimatul *urban*, prin amenajarea și întreținerea izvoarelor și a luciilor de apă din interiorul localităților și din zonele limitrofe acestora, să înfrumusețeze și să protejeze peisajul, să mențină curățenia stradală.”

- „Art. 96 (contravenții) (3) **obligațiile autorităților administrației publice locale** privind îmbunătățirea microclimatului *urban*, prin amenajarea și întreținerea izvoarelor și a luciilor de apă din interiorul localităților și din zonele limitrofe acestora, de a înfrumuseța și proteja peisajul, de a menține curățenia localităților”.

1.3. SCOPUL LUCRĂRII. OBIECTUL STUDIULUI

Obiectul prezentului studiu de fundamentare se referă la Studiul Peisajului a zonei aferente B-dului Regele Ferdinand din Târgoviște, în toate componentele sale: peisaj natural, peisaj antropic/construit și cultural.

Orașul Târgoviște, crescând ca așezare încă de la apariția sa în jurul meșteșugurilor, agriculturii și schimbului de produse, fiind susținut în dezvoltarea de factori importanți precum o bună poziție geografică – pe malul unui râu și de o poziție strategică – în apropierea munților, este menționat în scrieri încă din sec XIV. Așa cum reiese din studiile arheologice și istorice, orașul a cunoscut diferite etape în evoluția sa, deci diverse schimbări în ceea ce privește peisajul. De la cel natural din jurul așezării, de câmpie, de pădure, de malștină, la unul antropizat cu ziduri de apărare al cetății fortificate din secolul XVII, până astăzi la un peisaj urban care se extinde tot mai mult.

Peisajul considerat o resursă sensibilă și fragilă, printr-un proces strategic, de management și gestiune corectă, poate deveni un adevărat atu, vector și motor de dezvoltare, atât la nivel macro-teritorial sau mezo-teritorial, cât și de detali la nivel local așa cum este în cazul de față.

Plecând de la scopul principal pe care îl are PUZ-ul, acela de a determina condițiile de amplasare a unor clădiri cu rol administrativ/cultural/de învățământ /comercial /financiar bancar / de turism în zona B-dului Regele Ferdinand din Municipiul Târgoviște, lucrarea de față se va elabora cu scopul definirii unei organizări peisagistice coerente precum și a unui set de direcții de acțiune destinate creării unui cadru spațial-volumetric particularizat, corespunzător vocației zonei.

Studiul de Peisaj urmărește realizarea următoarelor obiective:

- stabilirea unui mod de integrare specific în peisaj, la nivel macro-teritoriale;
- organizarea coerentă a unui sistem verde;
- propunerea unui sistem verde;
- protejarea, valorificarea și reabilitarea patrimoniului natural reprezentat de spațiile verzi și ecosistemele existente
- stabilirea interdicțiilor temporare sau definitive cu privire la utilizarea solului, prin instituirea unor zone protejate și de protecție, precum și conservarea, restaurarea, recuperarea și reabilitarea peisajului tradițional, pentru transformarea peisajelor degradate și pentru crearea de noi peisaje.

Lucrarea va stabili prioritățile de intervenție, abordând următoarea problematică:

- cadrul natural caracteristic zonei și principalele elemente de specificitate ale acestuia
- stabilirea funcțiilor compatibile cu statul zonei și distribuția echilibrată a acestora în raport cu calitatea peisageră a spațiului
- probleme de mediu ce decurg din raportul cadru natural/cadru construit
- valori de patrimoniu ce necesită protecție
- elemente de risc natural și antropic, relațiile zonei cu ecosistemele existente
- calitatea spațiilor verzi existente, inclusive tipologii și relația stabilită la nivel teritorial
- efecte induse de dezvoltarea urbanistică asupra peisajului și propuneri de ameliorare a disfuncțiilor constatate.

1.4. METODOLOGIA DE ELABORARE

Studiul de peisaj are la bază date culese din cercetările autorului în literatura de specialitate, proiecte și documentații de urbanism și amenajarea teritoriului, monografii locale etc. Precum și date culese pe teren și accesarea surselor online Opensource (hărți, imagini etc.)

Pentru o parte din fotografiile utilizate în cadrul studiului s-a optat pentru utilizarea fotografiilor accesibile prin Google maps dar și a fotografiilor realizate de autor la fața locului (pot fi imagini panoramice și de ansamblu, suite de perspective dinamice, ascendente-descendente, direcționate etc.)

Studiul conține o parte delicată a analizei peisajului natural și antropic de la macro peisaj până la micro peisaj (spații verzi, valori naturale și construite etc.), cuprinzând totodată și o secțiune dedicată peisajului cultural (care include și elemente de patrimoniu construit, fără însă a le detalia-acesta fiind obiectivul studiului istoric). Studiul se încheie cu un amplu capitol de propuneri care se adresează peisajului (valorificarea elementelor naturale și construite).

1.5. SURSE DOCUMENTARE. RELĂȚII CU ALTE DOCUMENTAȚII DE URBANISM. LEGISLAȚIA ÎN DOMENIU ȘI BIBLIOGRAFIA CONSULTATĂ

Documente și documentații de urbanism

- Planul de Amenajare a Teritoriului Național
- Planul de Dezvoltare Regională Sud-Muntenie 2014-2020
- Planul de Dezvoltare Regională Sud-Muntenie 2021-2027
- Atlasul României
- Plan Urbanistic General al Municipiului Târgoviște
- Studiul istoric General al Municipiului Târgoviște (actual)
- Strategia integrată de dezvoltare urbană a municipiului Târgoviște (2014-2020)
- Studiul geotehnic -“Plan Urbanistic Zonal – Zonă servicii B-dul Regele Ferdinand, Municipiul Târgoviște, Județul Dâmbovița, NC 83492, 82616, 83577, 85508, 81346, 84327, 83491, 84892, 84191” (decembrie 2023)
 - Studiu de circulație – “Plan Urbanistic Zonal – Zonă servicii B-dul Regele Ferdinand” (ianuarie 2024)
 - Hărți de risc și inundabilitate
 - Baza Corine Land Cover (pentru utilizarea solurilor)
 - Registrul Local al Spațiilor Verzi – Municipiul Târgoviște

Legislație

- Guvernul României (2007), OM nr. 776/2007 privind declararea siturilor de importanță comunitară ca parte integrată a rețelei ecologice Natura 2000 în România, Monitorul Oficial nr.615, 15 septembrie 2007
- Guvernul României (2007), HG nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică - parte integrată a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, Monitorul Oficial nr. 739, 31 octombrie 2007
- Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului; Ordonanța de urgență nr. 114/2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului
 - LEGEA APELOR, legea nr. 107 din 25/09/1996
 - LEGE PENTRU RATIFICAREA CONVENȚIEI EUROPENE A PEISAJULUI, adoptată la Florența la 20 octombrie 2000 (L 451/2002), legea nr. 451 din 8 iulie 2002

- LEGEA PRIVIND REGIMUL ARIILOR NATURALE PROTEJATE, CONSERVAREA HABITATELOR NATURALE, A FLOREI ȘI FAUNEI SĂLBATICE, legea nr. 462 din 18 iulie pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 236/2000, 2001
- HOTARÂREA PRIVIND INSTITUIREA REGIMULUI DE ARIE NATURALA PROTEJATA PENTRU NOI ZONE, hot. nr. 2151 din 30 noiembrie 2004
- LEGEA PRIVIND REGLEMENTAREA ȘI ADMINISTRAREA SPAȚIILOR VERZI DIN ZONELE URBANE, legea nr. 24/2007
- Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2007 privind instituirea Programului național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități, legea nr. 343/2007
- Legea nr. 49 din 19 martie 2008 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 108/2007 pentru modificarea alin. (2) al art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2007 privind instituirea Programului național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități
- ORDONANȚA DE URGENȚĂ PRIVIND REGIMUL ARIILOR NATURALE PROTEJATE, CONSERVAREA HABITATELOR NATURALE, A FLOREI ȘI FAUNEI SĂLBATICE, Ordonanța de urgență nr. 57 din 20 iunie 2007
- HOTARÂREA PRIVIND REFACEREA ZONELOR ÎN CARE SOLUL, SUBSOLUL ȘI ECOSISTEMELE TERESTRE AU FOST AFECTATE, hot. nr. 1403/2007
- CODUL SILVIC, legea nr. 46 din 19 martie 2008

Documente, rapoarte europene

- „Carta de la Torremolinos, 1983, Conferința Europeană a Miniștrilor pentru Amenajarea Teritoriului (CEMAT) în cadrul Consiliului Europei
- Raportul „Europa 2000”, 1998, actualizat ulterior sub titlul „Europa 2000+” Cooperare pentru amenajarea teritoriului european”.
- Obiectivele spațiale urmărite prin programele PHARE, ISPA (Instrumente de Politici Structurale pentru Preaderare) și SAPARD (Program de Acțiuni Speciale de Asistență pentru Preaderare în domeniul Agriculturii și Dezvoltării Rurale).
- Tratatul de la Amsterdam, document UE care accentuează, unele prevederi orientate către politicile de promovare a dezvoltării durabile cuprinse în Tratatul de la Maastricht din 1992.
- Conferința Informală a Miniștrilor responsabili cu Amenajarea Teritoriului Uniunii Europene a adoptat „**Perspectiva Dezvoltării Spațiului European**” (ESDP), la Potsdam, în mai 1999.
- Documentul „**Principii directoare pentru dezvoltarea teritorială durabilă a continentului european**”, Hanovra, 2000, Conferința Europeană a Miniștrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului (CEMAT)
- AGENDA 21, adoptată la Summit-ul de la Rio, 1992
- PROGRAMUL DE MANAGEMENT URBAN AL BĂNCII MONDIALE, 1994, componenta „Managementul urban și mediul” - „*Considerații cu privire la utilizarea terenului și managementul urban ecologic*”.
- DIRECTIVE PENTRU PLANIFICAREA ȘI GESTIUNEA UNUI HABITAT COMPATIBIL CU DEZVOLTAREA DURABILĂ, document care aparține Comisiei Europene ONU pentru Europa, 1996.
- AGENDA HABITAT, document al Comisiei ONU pentru Așezări Umane, semnat la Istambul, 1996.

Bibliografie generală:

- „Metodologia de identificare și de evaluare a peisajului”, autori: SC QUATTRO DESIGN SRL și colaboratorii, șef proiect drd. arh. urb. Irina Popescu-Criveanu, 2008;
- **Urbanismul –Utopii și realități**, Françoise Choay, Ed.Paideia & SIMETRIA, Colecția Spații imaginare, București,2002;
- **Istoria urbanismului**, Jean-Louis Harouel, Ed.Meridiane, București, 2001;
- **Devenirea peisajului**, Angelica Stan, Ed.Universitară „Ion Mincu”, București, 2012;
- **Peisajul periferiilor urbane**-revitalizarea peisageră a zonelor periferice, Angelica Stan, Ed.Universitară „Ion Mincu”,București, 2009;
- **Târgoviște** – File de monografie , 1977

Webografie:

<http://ran.cimec.ro/sel.asp?loc=3806&Lang=RO&crsl=2&csl=2&clst=1&lpag=20&campsel=loc&nr=5>
<http://curteadomneascadintargoviste.ro/utile/datini-si-obiceiuri/>
<https://peisaje-arheologice.ro/harta/>
<https://land.copernicus.eu/pan-european/corine-land-cover/clc2018>
<https://www.bing.com/maps>
<https://www.scribd.com/document/409011419/harta-dambovita-pdf>
<https://geo-spatial.org/vechi/download/harta-geologica-a-romaniei-scara-1-200-000>
<https://atlas.anpm.ro>

2. ANALIZA CRITICĂ A SITUAȚIEI EXISTENTE. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII ÎN PROBLEMATICA PEISAJULUI

2.1. ÎNCADRARE LA NIVEL MACRO ȘI MEZZO-TERITORIAL

Municipiul Târgoviște este situat în partea de centru-sud a țării, sub paralela 45, la cca 80km distanță de București, 50km de Ploiești, 70km de Pitești respective 28km de Găești, 65km de Sinaia și la 67 km de Câmpulung Muscel. Este așezat la înțetăierile a două drumuri naționale DN71 Bâldana-Sinaia, DN72 Găești-Ploiești și DN 72A Târgoviște-Câmpulung.

Teritoriul administrativ se desfășoară pe direcția vest-est, pe terasele create de râurile Dâmboviței și Ialomiței, situat în unitatea majoră de relief Câmpia Română, subunitatea Câmpia Târgoviștei.

Zona de mezzopeisaj analizată la nivelul municipiului Târgoviște cuprinde importante suprafețe agricole. La o privire de ansamblu, terenul arabil este omogen, fiind caracteristice loturile medii și mari cu suprafețe, în general cu suprafețe peste 1-3ha. Loturile cu dimensiuni reduse, subîmpărțite și fragmentate sunt caracteristice zonelor de luncă și cu precădere zonelor de acces în municipiu de-a lungul principalelor căi de comunicație, efect direct și al presiunilor de urbanizare cu precădere a acestor terenuri.

Suprafețele ocupate de păduri la nivel macroteritorial sunt localizate preponderant în partea nord vestică și nord-estică, făcând parte din masivul Pădurea Bradului cu numeroase trupuri aflate pe teritoriul administrative.

Figura 1 – Poziționare la nivel Municipiului Târgoviște(zona periferică Sud –Vest)
(sursă: Studiu geotehnic și hidrologic, Rockware Utilities)

Teritoriul pe care face obiectul studiului de față, se identifică prin NC 83492, 82616, 83577, 85508, 81346, 84327, 83491, 84892, 84191, sunt situate în intravilanul municipiului Târgoviște, conform PUG aprobat prin HCL nr.9/1998, prelungit conform PUG, nr.51/21.06.2018 prin HCL nr.238/29.06.2018) și au categoria de folosință curți-construcții,drum.

Conform certificatului de urbanism 27/16,01.2023 amplasamentul studiat în P.U.Z. are suprafața totală de 265067mp.

Forma parcelei care este supusă studiului are formă neregulată, fiecare imobil identificat fiind amplasat astfel:

- Imobilul identificat prin NC 82616 este amplasat la sud de Bulevardul Regele Ferdinand
- Imobilele identificate prin NC 85508, 83492, 83491 și 83577 sunt amplasate la nord de Bulevardul Regele Ferdinand și la vest de Strada Neogoe Basarab
- Imobilul identificat prin NC 81346 este amplasat la est de strada Neogoe Basarab

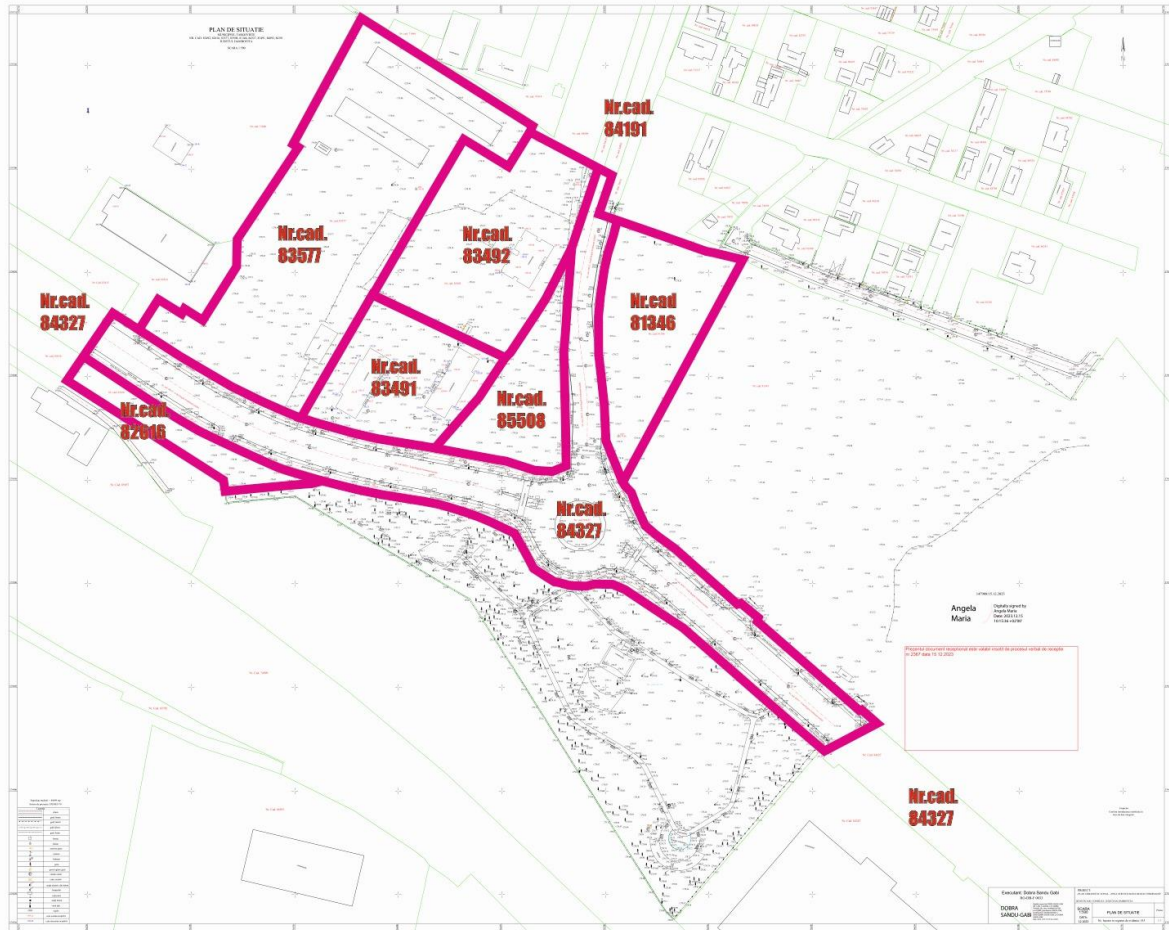

Figura 2 – Poziționare amplasamentelor care compun obiectul studiului P.U.Z.
(sursa: extras cf. Plan Topografic)

* Imobilul cu nr. cadastral 84327 (B-dul Regele Ferdinand) și imobilul cu nr. cadastral 84191 (str Neogoe Basarab) – zonei circulației rutiere și pietonale cu amenajările aferente – Acestea au fost recent modernizate și nu se va mai interveni asupra lor.

În vederea caracterizării sistemului de peisaj la nivel mezo-teritorial și macro-teritorial au fost utilizate mai multe criterii de identificare:

- utilizarea solurilor având la bază Corine Land Cover
- tendințe de dezvoltare urbană și coridoare de urbanizare
- coridoare de comunicație
- continuitate peisaj construit
- macro-unități de peisaj natural

Principalele caracteristici ale teritoriului sunt prezentate în tabelul următor:

Criteriul	Observații raportate la zona studiată
Utilizarea solurilor	Se observă dezvoltarea zonelor industriale preponderent în zona vestică a municipiului și tendința de fragmentare a terenurilor agricole în imediata vecinătate a căilor de acces. - <i>figura 3</i>
Tendențe de dezvoltare urbană și coridoare de urbanizare	Teritoriul este direct influențat de căile de comunicație principale, de zonele de pădure și de apă (la nivel macroteritorial). În teritoriu se remarcă nucleul medieval (orientat axial cu căile de comunicație, apoi se remarcă zone de dezvoltare sec. XX (adiacent acestuia) și zone de dezvoltare recentă (dispersare/rarefiere a fondului construit) – <i>figura 4</i>
Coridoare de comunicație	Teritoriul este marcat de convergența căilor de comunicație către nucleul medieval al municipiului, axa de relație nord-sud. De asemenea se disting inelele de centuri succesive dezvoltării municipiului. Amplasamentul studiului de față fiind încadrat în această zonă. – <i>figura 4</i>
Continuitate peisaj construit	Din punct de vedere morfologic teritoriul municipiului are o dispunere radială, cu scăderea densității și continuității urbane către periferie și concentrarea densității adiacent nucleului medieval cu densitate medie. Zona urbană este relativ omogenă, cu caracter radial, dezvoltarea acesteia fiind ușor de identificat prin axele de comunicație. Această caracteristică se poate identifica și la nivelul amplasamentului studiat.
Macro-unități de peisaj natural	La nivel teritorial se disting următoarele unități de macro-peisaj: -unitatea râului Ialomița/ inclusiv albia majoră/lunca râului -unitatea forestieră - unitatea de peisaj urbanizat dens cu densitate medie – țesut spontan -unitatea de peisaj urbanizat dens cu

	densitate ridicată și plan prestabilit -unitatea de peisaj urbanizat difuz -unitatea de peisaj agricol fragmentat -unitatea de peisaj agricol omogen -unitatea de peisaj urban industrial
--	---

▪Utilizarea solurilor având la bază Corine Land Cover

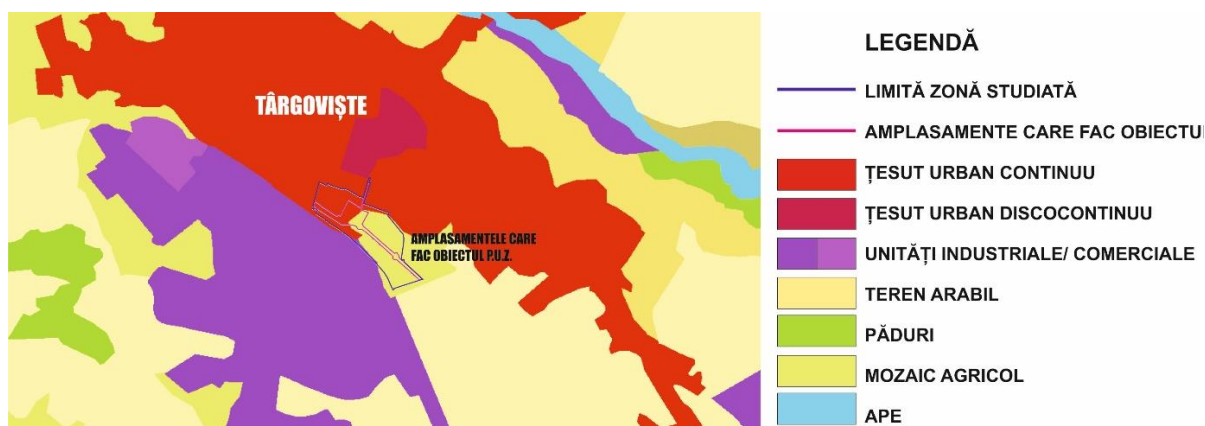

Figura 3.a. – Încadrarea MACROPEISAJ în funcție de utilizarea solurilor
 (sursa: Corine land Cover, <https://land.copernicus.eu/pan-european/corine-land-cover/clc2018>)

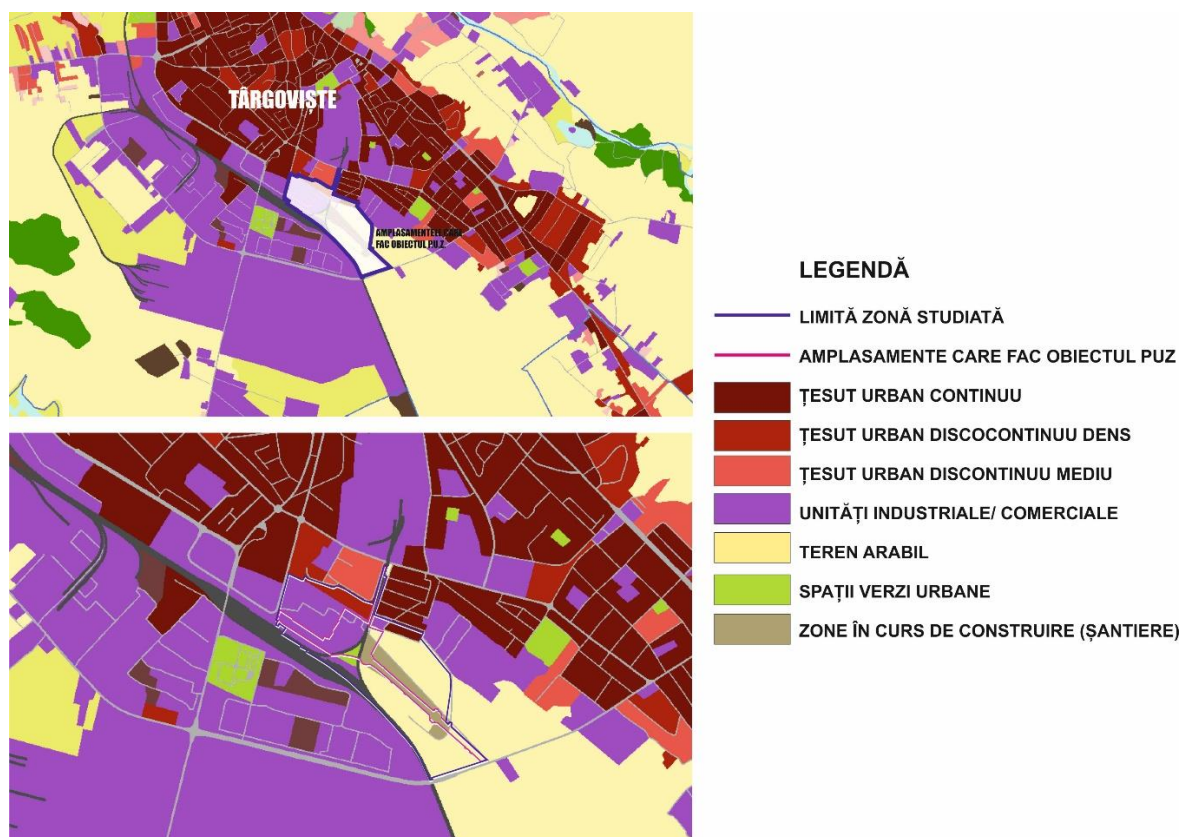

Figura 3.b. – Încadrarea MEZZOPEISAJ în funcție de utilizarea solurilor
 (sursa: Corine land Cover, <https://land.copernicus.eu/pan-european/corine-land-cover/clc2018>)

▪ Tendințe de dezvoltare urbană și coridoare de urbanizare

Figura 4 – Încadrarea MACROPEISAJ în funcție de tendințe de dezvoltare urbană și coridoare de urbanizare (sursa: Studiu de fundamentare istoric 2022)

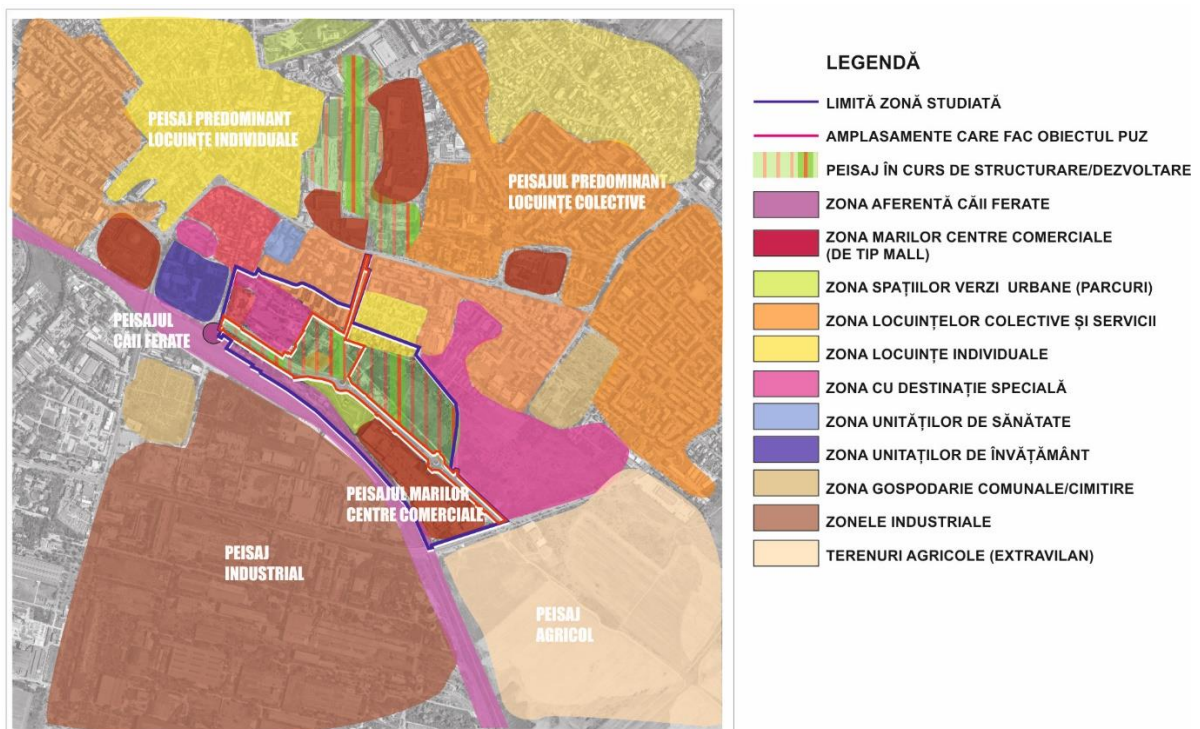

Figura 5 – Structura teritorială de dezvoltare (zonele funcționale pedominante) la nivel MEZOTERITORIAL (sursa: autorul)

▪ Coridoare de comunicație

Figura 6 – Structura teritorială în funcție de coridoarele de comunicație (sursa: autorul)

▪ Continuitate peisaj construit

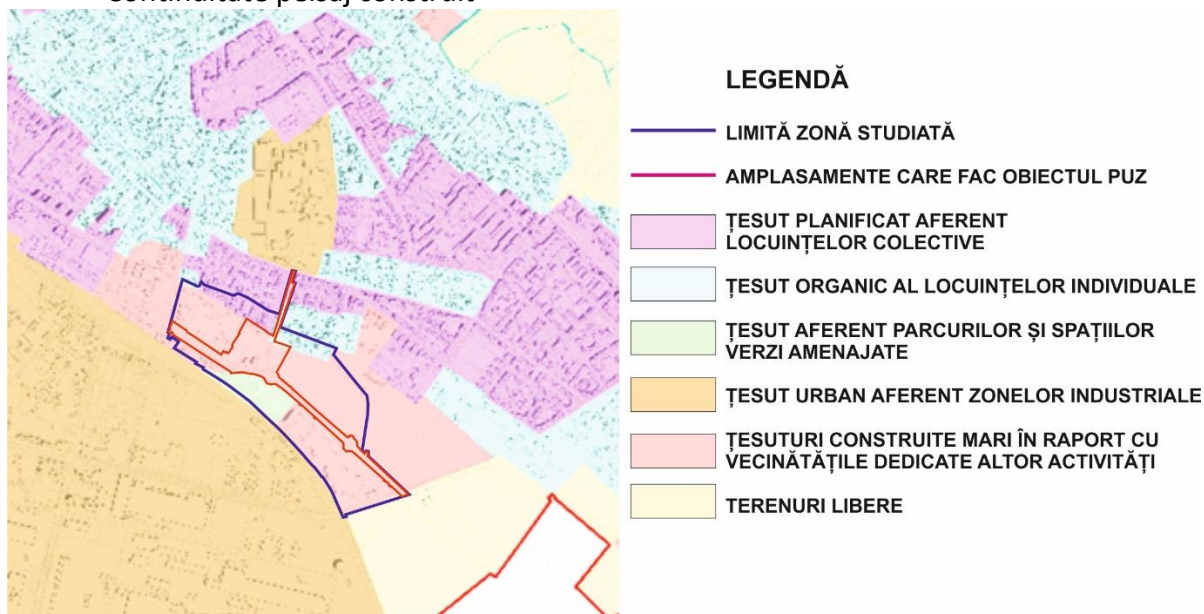

Figura 7 – Morfologia țesutului urban (sursa: extras Studiu altimetrie Municipiul Târgoviște)

La nivel macroteritorial (la nivelul Municipiului Târgoviște) se observă o dispunere relativ radială (cu orientare către Râul Ilomița), cu scăderea densității și continuității urbane către periferie și concentrarea densității adiacente nucleului medieval cu densitate medie/scăzută. Așadar zona analizată (la nivel mezoteritorial) se încadrează în valori cu POT sub 10% și CUT sub 0.5.

- Macro-unități de peisaj

Macro-unități de peisaj

Unitatea de peisaj urbanizat dens cu densitate medie țesut spontan

Unitate de peisaj urbanizat dens cu densitate ridicată și plan prestabilit

Unitate de peisaj urbanizat dens cu densitate medie și plan prestabilit parțial

unitate de peisaj urbanizat difuz

Caracteristici spațiale

Bdul I.C.Brătianu intersecție cu Bdul Regele Carol

Bdul. Neagoe Basarab intersecție cu Bdul. I.C.Brătianul

Str.Păcii, Str.Ciprian Porumbescu, Str.Traian Vuia, Str.Vasile Lupu, str. Aviator Nigel

Zona formată din străzile: Șoseaua Găești, Bdul I:C.Brătianu, str. Neagoe Basarab, Bdul Regele Ferdinand, Str. Gării

unitate de peisaj periferic (terenuri de mari dimensiuni libere de construcții)

Zona adiacentă Bdului Regele Ferdinand

Unitatea de peisaj urban industrial

Zona adiacentă Str.Petru Cercel

Unitatea de peisaj aferenta infrastructurii feroviare (Căii Ferate, gară)

Zona adiacentă aproximativ paralelă cu Bdul Regele Ferdinand

Figura 8 – Exemplificare macro-unități de peisaj (sursa imaginii : <https://www.bing.com/maps>)

2.2. ACCESIBILITATEA ÎN PEISAJ. PEISAJUL DE ACCES

La nivel macroteritorial principalele căi de acces în municipiu se realizează prin drumuri naționale și județene (DN71, DN72A, DN72, DJ711, DJ712, DJ720, DJ721) iar traficul feroviar asigurat de CF București-Târgoviște-Pietroșița și CF Târgoviște –Ploiești.

La nivel local, căi de acces public pentru zona studiată sunt:

- Parcelele NC 82616 și NC 83491 au acces la Bulevardul Regele Ferdinand;
- Parcelele NC 83492 și NC 81346 au acces la Strada Neagoe Basarab;
- Parcela NC 85508 are acces la Bulevardul Regele Ferdinand și Strada Neagoe Basarab;
- Parcela NC 83577 are acces la Bulevardul Regele Ferdinand și Aleea Trandafirilor

Figura 9 – Accesibilitate la nivelul zonei studiate (nivel mezzoteritorial)
(sursă: autorul)

Peisajul de acces carosabil nu este suficient valorificat în prezent. În cadrul de față este foarte important modul de dezvoltare la intersecția căilor principale de dezvoltare și implicit marile bulevarde (b-dul Regele Ferdinand) impune o tratare specifică cu accent pe marcarea corespunzătoare a lui și a punctelor de panoramare în oraș. B-dul Regele Ferdinand este acel bulevard important care face legătura directă între Gara Târgoviște (în partea de nord-vest a

sitului studiat) și șoseaua de centură (Str.Petru Cercel), așadar pentru amplansamentele date accesibilitatea este foarte bună, dar în același timp pentru că este o zonă periferică și în curs de dezvoltare peisajul în prezent este vulnerabil.

Din punct de vedere tehnic, în momentul actual, principala sursă generatoare de trafic din proximitatea obiectivului este reprezentată de Dâmbovița Mall, la care se alătură o serie de alte obiective din zonă (gara, activitățile/funcțiunile de pe B-dul Regele Carol I și B-dul I.C. Brătianu).

Peisajul pe Șoseaua de centură este un peisaj urban de panoramare, unde conform studiului de peisaj al municipiului se recomandă menținerea zonei neconstruite și studii altimetrice pentru inserarea de volume înalte care pot modifica panorama asupra orașului. Amplasamentele care fac obiectul studiului de față sunt la o distanță considerabilă (aproximativ 0.7km) și nu influențează zona panoramică.

Circulația pietonală este însoțită pe întreg parcursul Bulevardului Regele Ferdinand de pistă pentru biciclete, dar este întreruptă pe tronsonul Str.Neagoe Basarab , tronson care este în curs de amenajare / restructurare.

Porțile de intare principale în oraș nu sunt amenajate corespunzător (la nivel de imagine urbană, spațiu public și vegetație existentă) – de exemplu autogara Târgoviște. Porțile de intrare secundare (marile bulevarde care fac legătura directă cu șoseaua de centură) sunt în curs de dezvoltare/structurare.

Transportul public în comun este prezent/dinamic, iar din punct de vedere al imaginii percepute la nivelul ochiului (al pietonului) este semantizat pe carosabil și prin panourile specifice astfel:

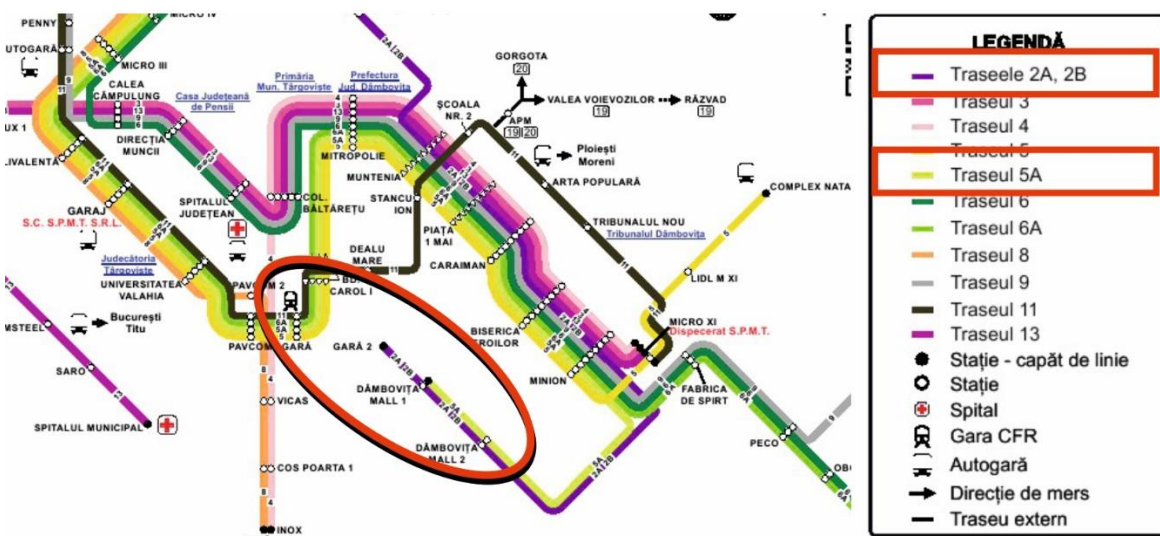

Figura 10 – Accesibilitate la nivelul transportului în comun - extras (nivel macroteritorial) (sursă: <https://spmt.ro>)

2.3. ELEMENTE DE CADRU NATURAL DEFINITORII PENTRU CARACTERISTICILE PEISAGISTICE ALE MUNICIPIULUI TÂRGOVIȘTE

2.3.1. CARACTERISITICILE RELIEFULUI

Orașul se bucură de un relief favorabil dezvoltării unei așezări urbane. După cum întâlnim descris în monografiile acestuia, "Târgoviște se află încadrat în zona colinelor subcarpatice ale Munteniei, într-o depresiune intracolinară străbătută de râul Ialomița pe a cărui terasă superioară s-a fundat și apoi s-a extins așezarea urbană"¹.

Din punct de vedere geomorfologic, municipiul și zonele adiacente sunt dezvoltate pe patru unități de terasă din interfluviul Dâmbovița-Ialomița și anume:

- o terasă înaltă în vest
- terasă superioară cu relief plan în zona de sud
- terasă inferioară, unde este așezată cea mai mare parte a orașului, pe partea dreaptă a râului Ialomița, cu aspect în pantă
- terasă joasă, aflată pe ambele maluri ale râului Ialomița.

Amplasamentele care fac obiectul studiului P.U.Z. sunt pe terasa superioară. Terasa superioară are un relief apoximativ plan, stabil, cu o dezvoltare mare între Prinseaca și Teiș (dealul Teiș) și a platformei Industriale Târgoviște Sud, începând din dreptul microraiunii VI, de la o linie dreaptă paralelă cu B-dul Unirii și Bdul I.C.Brătianu.

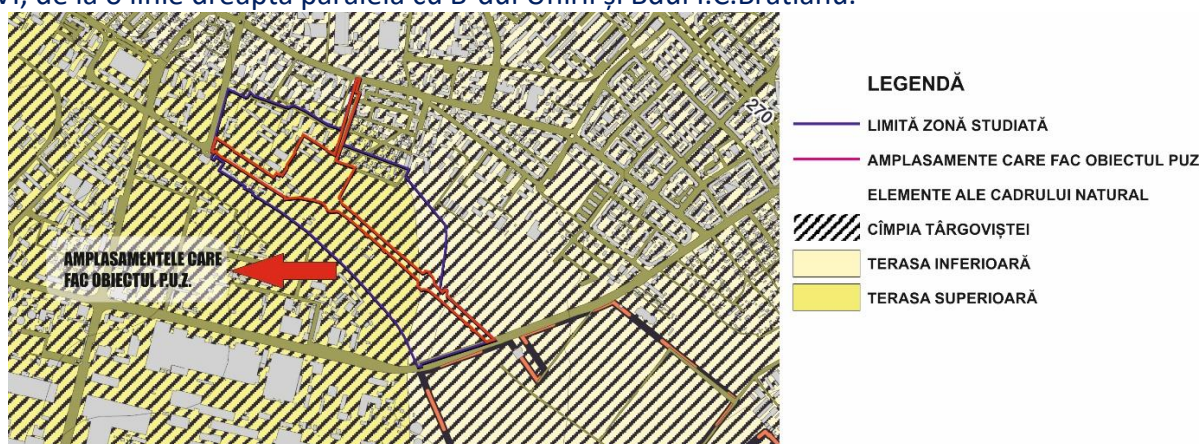

Figura 11 – Extras – Configurația reliefului la nivelul zonei studiate (sursa: Studiu geotehnic și hidrologic actualizare PUG Târgoviște)

2.3.2. REȚEAUA HIDROGRAFICĂ

Orașul Târgoviște este poziționat între bazinul hidrografic Ialomița-Buzău și bazinul hidrografic al râului Argeș și este străbătut de râul Ialomița în partea de Nord-Est. Râul Ialomița prezintă o albie în formă de U, cu maluri înalte de 5.00 – 8.00 m și un gradient hidraulic de cca 2%, care permite scurgerea rapidă a apelor și de aceea zona nu prezintă potențial de risc cu privire la fenomenele de inundabilitate. În perioadele cu precipitații abundente, viiturile erodează intens malurile.

Pe teritoriul orașului există două baraje de retenție a apei (diminuarea adâncirii albiei) realizate în jurul anilor 1980. După prima treaptă a barajului existent pe sit se desparte iazul Morilor, lucrare hidrotehnică menționată în documente încă de pe vremea lui Mircea cel

¹ Târgoviște – File de monografie, 1977

Batrân, ca una din principalele artere economice ale orașului din acea perioadă. În trecut, rolul energiei mecanice ocupa un loc important în viața oamenilor pentru accelerarea măcinării cerealelor, respectiv în prosperarea orașului; de-a lungul iazului Morilor în anul 1928 încă funcționau 11 mori. În prezent, echivalentul energiei mecanice este energia electrică. Acest curs de apă prezintă maluri înalte de 0,5 – 1,5 m, acoperite cu vegetație. Din apa canalului este alimentat lacul artificial situat în Parcul Chindia.⁴ În prezent are rolul de a alimenta cu apă lacul din parcul Chindia și lacul Crizantema din Baza de Agrement, dar și pentru irigarea culturilor agricole din Sudul orașului.

Pârâul Milioara în prezent are un debit temporar, a suferit importante modificări antropice în decursul timpurilor. El prezenta inițial un curs puternic meandrat. După realizarea valului de apărare și Șanțul Cetății, apa acestuia umplea șanțul. În 1927 a fost deviat către Ilfov.

2.3.3. VEGETAȚIE ȘI FAUNĂ CARACTERISTICĂ ²

Figura 12. Zonele și etajele de vegetație din regiunea Sud-Muntenia (sursă: extras din planul de dezvoltare regională 2021-2027)

Trăsăturile învelișului vegetal poartă amprenta reliefului, a caracteristicilor pedologice, termice și de umiditate specific, dar și amprenta urbanității – cu arbori, arbuști și formațiuni florale de decor.

Dintre ierbacee întâlnim: iarba grasă, pirul, trifoiul, mohorul, traistaciobanului, neghina, iarba de gazon, mușetelul, cicoarea, viorelele, toporașii, păpădia, romanița, margareta, piciorul cocoșului, gălbenelele și altele.

Condițiile ecologice au permis dezvoltarea unor categorii de specii xerofile, cu pronunțat caracter stepic, cele mai productive specii ierbacee fiind reprezentate de Agrostis,

² Capitol bazat pe studiul de fundamentare privind impactul schimbărilor climatice pentru Actualizare PUG Târgoviște, SC ELHAZ CONSULT S.R.L. 2020

Temis, Festuca, Rubra, Nardustricta, la contactul cu dealurile învecinate. Din punct de vedere al regiunii geo-botanice, flora este bogată și variată, încadrându-se câmpiei înalte din regiunea sudică.

Inițial în câmpia Târgoviștei a existat o faună bogată caracteristică pădurilor de cvercinee (stejărete și păduri de amestec de stejar cu alte foioase) și o faună specifică luncilor, ariilor umede, lacurilor și apelor curgătoare. Această faună se mai pastrează numai parțial, pe de o parte din cauza restângerii masive a pădurilor și zăvoielor și pe de altă parte diverselor activități antropice care au dus la restrângerea și chiar dispariția multor specii, chiar acolo unde pădurile sau alte tipuri de biotipuri naturale s-au mai păstrat. În schimb s-au mai adăugat specii legate de terenuri cultivate și chiar de așezări omenești.

Se întâlnesc și numeroase insecte defoliatoare ca molia verde a stejarului (*Tortrix viridana*), omida păroasă a stejarului (*Lymantria dispar*), cotarii (*Geometridae*), cărăbușul de mai (*Melolontha hippocastani*), gândăceii de scoarța (*Ipsidae*), rădașca (*Lucanus cervus*), bondari, furnici, viespi, ș.a.

Prin locurile ierboase se întâlnesc adesea cârtita (*Talpa europaea*) și gușterul, iar în pajiști cu umiditate mai mare și în grădini: broasca râioasă (*Bufo bufo*), ariciul (*Erinaceus concolor* = *roumanicus*), șoarecele pitic (*Micromys minutus*), libelula și alte insecte ale căror larve se dezvoltă într-un mediu umed.

În mărarănișuri și pe terenurile deschise se întâlnesc trăiesc câneparul (*Carduelis cannabina*), vrabia de câmp (*Passer domesticus*) și guguștiucii (*Streptopelia decaocto*). Ciorile (cioara neagră – *Corvus corone corone*) au atins un număr atât de mare în unele zone, încât au devenit un element de disconfort fonic și de poluare cu dejectii.

2.3.4. RISCURI NATURALE ȘI ANTROPICE – ÎN RELAȚIE CU PEISAJUL

Conform studiului de specialitate, zona studiată se află în zona cu argile contractile (PUCM), dar conform sondajelor detaliate pe această zonă de amplasament ce are ca obiect P.U.Z.-Zonă de servicii Bdul Regele Ferdinand nu este supusă hazardului în ceea ce privește alunăcările de teren. Iar nivelul de risc geotehnic este cu compresibilitate redusă-medie, risc redus-moderat. Nivelul hidrostatic nu are influență asupra fundațiilor sau asupra terenului de fundare.

RISCURI NATURALE

Risc seismic – Municipiul Târgoviște se încadrează în zona de macroseismicitate $I=8_1$ pe scara MSK, unde indicele 1 corespunde unei perioade medii de revenire la 50 ani, conform S.R.1100/1-93.

Din analiza intensităților maxime observate în amplasament, rezultă că intensitatea maximă observată în amplasament a fost $I_A=8,5$ (MSK) și s-a datorat puternicului cutremur intermediar care s-a produs în zona Vrancea în anul 1802.

Se evidențiază de asemenea, faptul că pentru cutremurele din 1940 și 1977 care s-au produs în zona Vrancea intensitățile în amplasament au fost de asemenea mari: $I_A=7,5$ (1940) și $I_A=7,4$ (MSK). În concluzie, se poate estima că intensitatea maximă posibilă în amplasamentul investigat poate fi: $I_A=8$ (MSK).

Peisajul periferic se poate modifica în funcție de strategiile adoptate la nivel de teritoriu ce pot fi implementate: de la informarea populației/pregătirea acestora în caz de cutremur, alocarea unor terenuri/construcții provizorii pentru supraviețuitorii până la consolidarea construcțiilor existente de patrimoniu local.

Exemple de posibile imagini ce influențează imaginea urbană astfel:

Consolidarea clădirilor (modifică peisajul localității provizoriu în timpul lucrărilor și are un impact pozitiv după finalizarea acestora la nivel de imagine urbană)

Info Point de pregătire în caz de cutremur (de exemplu expoziția mobilă despre cutremure sau alte activități educative punctuale- în școli, grădinițe, în natură etc.)
(sursă:<https://www.facebook.com/pg/MOBileEarthquakeExhibition/posts/>)

Rezerve de teren aflate în proprietatea primăriei care pot fi valorificate în caz de hazard (un teren ușor accesibil, dotat cu un minim de facilități edilitare, construcții ușore-mobile, construcții modulare – tip containere, corturi etc.)

Figura 12. Peisaj rural în relație cu posibile riscuri naturale (sursa:autorul)

Risc de inundabilitate - Pe teritoriul investigat nu au fost identificate fenomenele de inundabilitate deoarece cursurile de apa permanente sunt situate la distanță mare. În zonele depresionare și cu substrat format predominant din roci argiloase, apa din precipitații stagnează o perioadă de timp, împiedicând astfel dezvoltarea vegetației. De altfel litologia interceptată în unele foraje denotă faptul că la un moment dat în zonă existau bălți și areale mlaștinoase.

Conform hartilor realizate în cadrul: „Directiva 2007/60/CE privind evaluarea și managementul riscului la inundații a doua etapă — elaborarea hartilor de hazard și a hartilor de risc la inundații” zona nu prezintă hazard și risc cu privire la fenomenele de inundabilitate.

Risc geotehnic - A fost evaluat conform normativului privind principiile, exigențele și metodele cercetării geotehnice, indicativ NP 074/2022. Din punct de vedere litologic - geotehnic, forajele executate au interceptat pământuri coezive și slab coezive ce se încadrează la terenuri bune, medii și dificile de fundare, cu compresibilitate redusă - medie, risc redus — moderat.

Nivelul hidrostatic se situează la adâncimi mai mari de 6.00 m și nu are influență asupra fundațiilor sau asupra terenului de fundare.

Risc de eroziune - Prin eroziune se înțelege procesul de degradare fizică sau chimică a solurilor sau a rocilor, caracterizat prin desprinderea particulelor neconsolidate și transportul lor sub acțiunea apei din precipitații și a vântului. Eroziunea este un proces natural al cărui principalii factori sunt: ploile (în special cele în aversă), morfologia terenului, conținutul redus de materie organică din sol și gradul de acoperire cu vegetație.

Concluzie: la scara întregii zone a reieșit că zonele cu erodabilitate mare, corespund ariilor neacoperite de vegetație arboricolă și cu suprafața naturală deranjată de lucrări agricole (arătură).

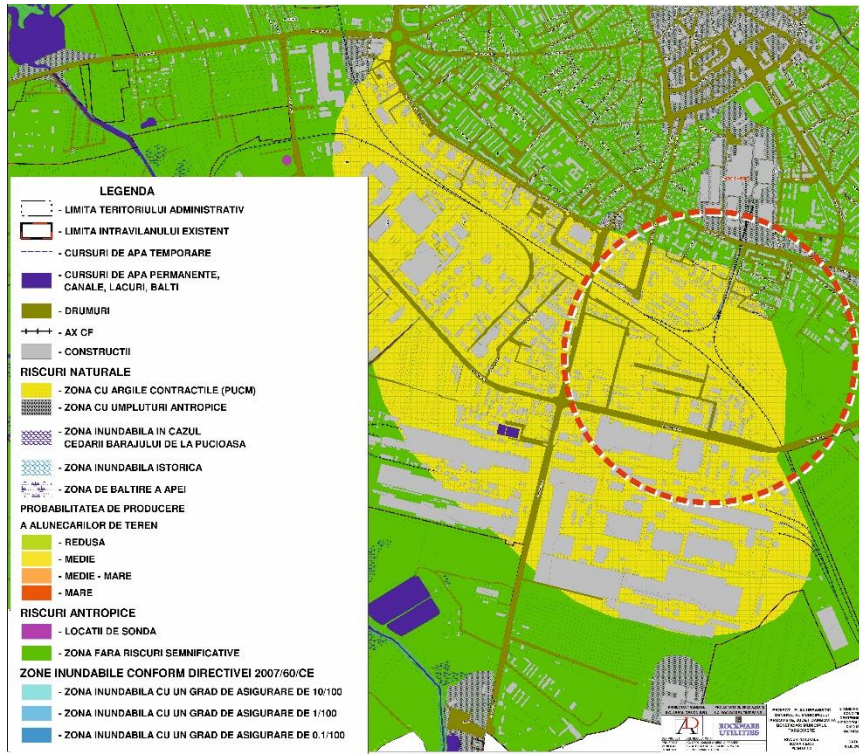

Figura 13 – Extras: Riscuri natural -scara macroteritorială
(sursa: Studiu geotehnic și hidrologic actualizare PUG Târgoviște)

Este important din acest punct de vedere să surprindem și relația care se stabilește între risc și peisaj, la nivel local. Evident toate specificațiile în ceea ce privește datele tehnice de construire va respecta recomandările din studiul de specialitate aferent (Studiul Geotehnic specific obiectivului P.U.Z.-Zonă de servicii B-dul Regele Ferdinand).

Așadar din perspectiva peisajului relația cu riscul natural prezent în zonă nu este prezentă vizual (eroziuni ale terenului, prăbușiri de roci, inundații etc.), și se poate observa acest lucru din extrasul de mai jos:

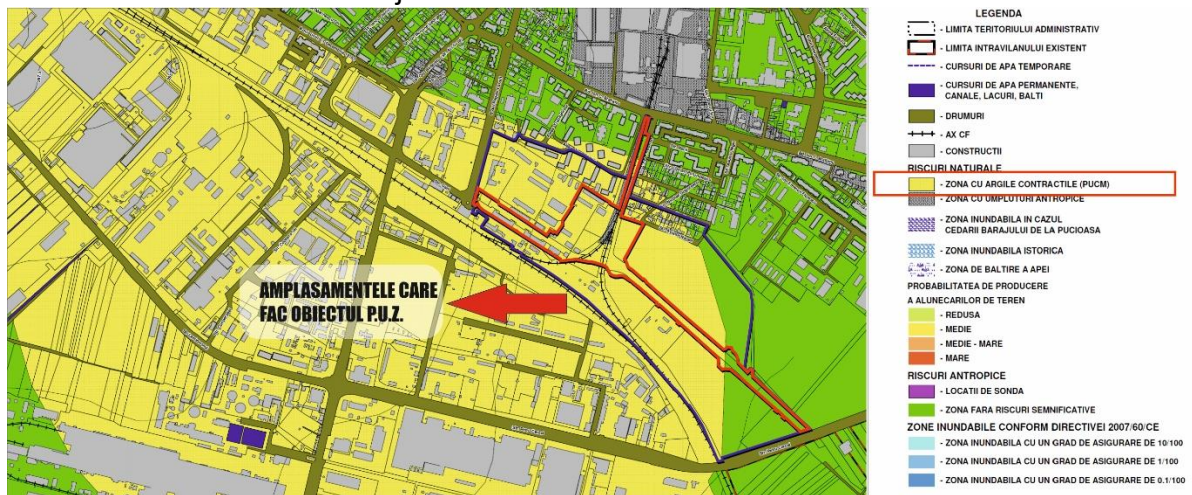

Figura 14 – Extras – Riscuri natural
(sursa: Studiu geotehnic și hidrologic actualizare PUG Târgoviște)

Relația între risc și peisaj

Figura 15. Peisaj în relație cu posibile riscuri naturale
(sursa:autorul, pe baza ridicării topografice)

Diferența de nivel variază între cota 280- 276m cu descreștere către zona de periferie a Bulevardului Regele Ferdinand, dar pentru că diferențele de înălțime se raportează la suprafețe mari de lungime, nu există peisajle în care se pot observa alunecări de teren.

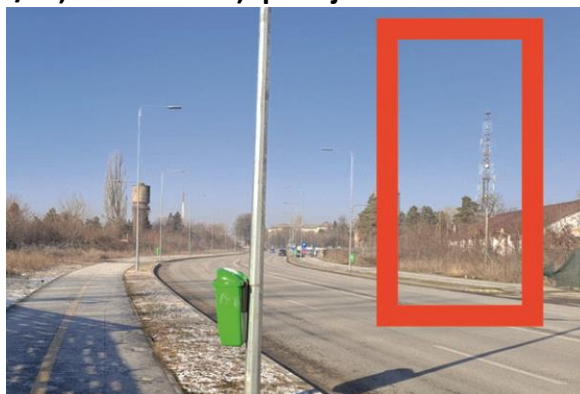
Peisajul de tranzit este cel în care se va construi Stadionul, dar aici riscurile sunt de natuă antropică (se va discuta despre el în următorul capitol).

RISCURI ANTROPICE

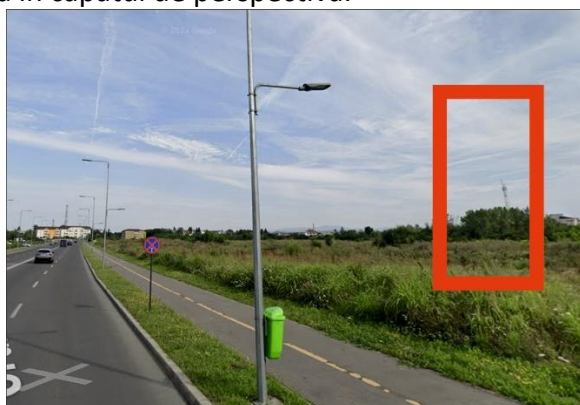
Risc antropic – La nivel teritorial administrativ este afectat de prezenta unor echipamente tehnologice, sau obiective economice, pentru care se instituie zone de protecție si de siguranța specifice:

- Linii electrice aeriene, amplasate conform planului de reglementări urbanistice vor avea instituită zona de protecție și siguranța conform ordinului 4 ANRE / 2007.

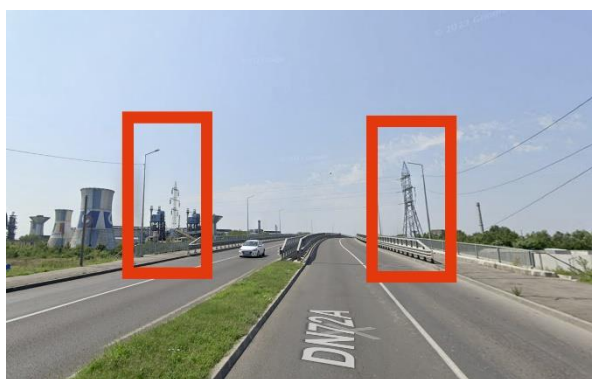
Relația între infrastructura de telecomunicații/rețele edilitare și peisaj

1. Reper de înălțime specific infrastructurilor de tele-comunicații (antene)
Acest reper se identifică la nivelul zonei succesiv în diferite ipostaze în funcție de distanța de percepție până la antenă. Acest element capătă o importanță majoră în peisaj deoarece având direcția de parcurs dinspre șoseau de centru spre gara, pe Bdul Regele Ferdinand este poziționată în capătul de perspectivă.

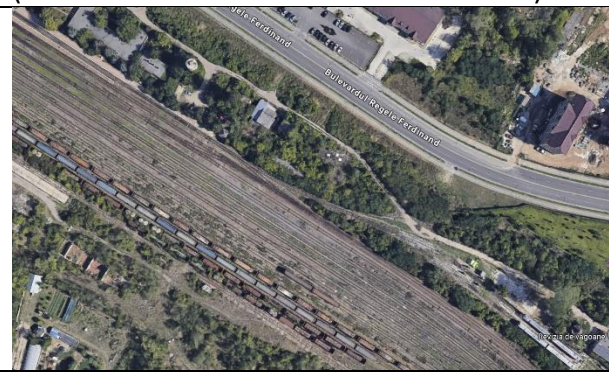
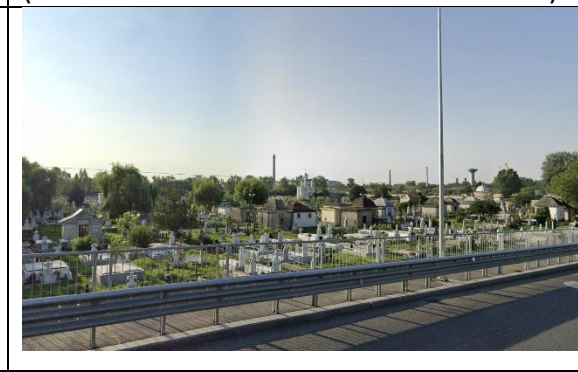
2. Reper de înălțime specific infrastructurilor de tele-comunicații (antene)
Acest reper se identifică încă de pe șoseaua de centru, este perceput pe tot parcursul Bdului Regele Ferdinand (inclusiv Str.Neagoe Basarab), dar este poziționat în planul secundar al peisajului.

3. Reper de înălțime specific infrastructurii tehnico edilitate (rețele electrice)
Se identifică în zona de studiu, vizibil din zona de Mall , de pe bdul Regele Ferdinand și de pe șos de centru (str.Petru Cercel) și acest peisaj este specific periferiilor.

Figura 15. Peisaj periferic în relație cu infrastructura tehnico-edilitară sau de telecomunicații
(sursa:autorul)

- Zonele de protecție pe baza normelor sanitare - aceste zone sunt valabile pentru anumite tipuri de obiective care prin natura activităților specifice, prezintă riscuri sanitare și produc disconfort pentru sănătatea populației (cimitire, industrie, alte obiective economice), sau diferite echipamente care necesită protecția față de potențialii factori poluanți sau perturbatori (de exemplu peisajul de tranzit al zonelor ce se află în curs de dezvoltare).

	
<p>Peisaj zonelor ce se construiesc -stadionul (în zona de studiu ce are obiectiv PUZ-ul)</p>	<p>Peisaj echipamente tehnico-edilitare (în zona de studiu ce are obiectiv PUZ-ul)</p>
	
<p>Peisaj zone cu destinație specială (în zona de studiu ce are obiectiv PUZ-ul)</p>	<p>Peisaj zone industriale (în imediata vecinătate a zonei de studiu)</p>
	
<p>Peisaj zone infrastructură feroviară (în imediata vecinătate a zonei de studiu)</p>	<p>Peisaj / zone cimitire (la nivel de analiză mezzo-teritorială)</p>
<p>Figura 16 – Exemple de peisaje în care sunt necesare zone de protecție (diferite grade de restricție), aflate în arealul zonei de studiu ce are ca obiectiv PUZ-Zonă de servicii Bdul Regele Ferdinand (analiză la nivel mezzo-teritorial)</p>	

3. ELEMENTE DE PEISAJ NATURAL. SISTEMUL DE SPAȚII VERZI

3.1. CONFIGURAȚIA SPAȚIILOR VERZI LA NEVEL PERIURBAN

Spațiile verzi la nivel de peri-urban sunt reprezentate de următoarele tipologii:

- Păduri
- Terenuri agricole
- Zone naturale protejate
- Zone de luncă a râului Ialomița și afluenul Pârâul Milioara și Pârâul Ilfov

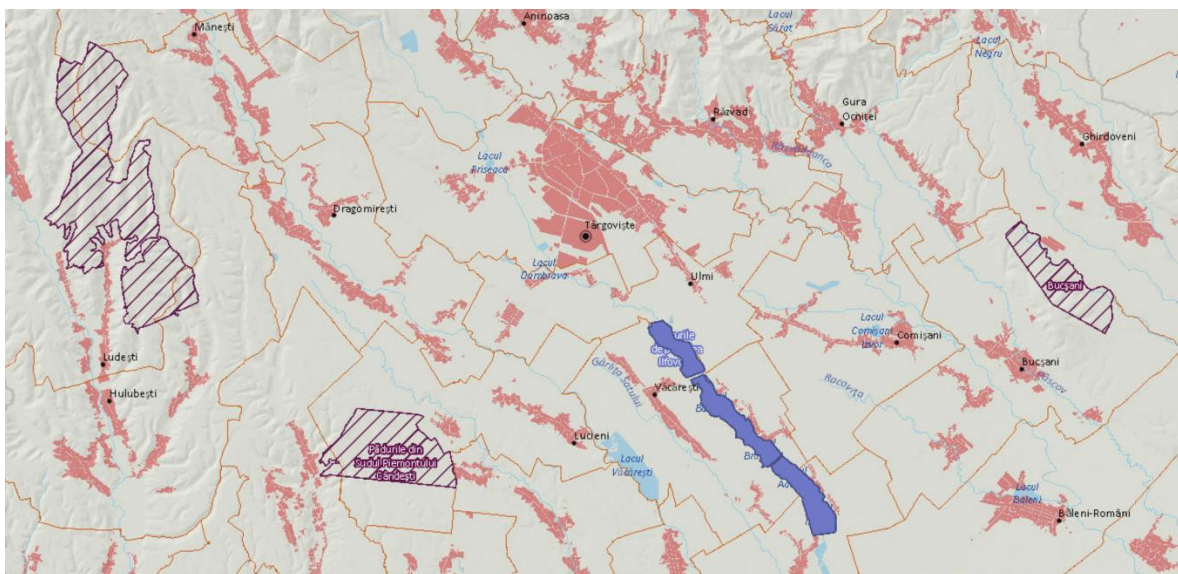

Figura 17. Zonele naturale protejate din proximitatea municipiului Târgoviște
(sursa: <https://atlas.anpm.ro>) Legend: albastru – SPA (Lacurile de pe Valea Ilfovului), hasura mov-SCI – (Pădurile din Sudul Piemontului Cândești)

Aceste arii protejate sunt la o distanță considerabilă, ceea ce nu afectează peisajul zonei de studiu și deci nu se va detalia informația fiind la o scară mare de studiu al întregului Municipiului Târgoviște.

3.2. CONFIGURAȚIA SPAȚIILOR VERZI LA NEVEL URBAN MUNICIPAL ȘI LOCAL

Se cunoaște suprafața totală de spații verzi aflate pe teritoriul municipiului, care este de 123ha, revenind o suprafață de cca 13.42mp/locuitor (sub norma legislativă). Din ansamblul spațiilor verzi municipale fac parte următoarele categorii:

- spații verzi căi comunicație (stradale,aliniamente)
- spații verzi aferente locuințelor colective
- spații verzi aferente instituțiilor publice
- alte categorii (parcuri,scururi,locuri de joacă, cimitire etc.)

La nivel de urban, în prezent în Târgoviște se pot identifica importante suprafețe de spații verzi foarte diferite în funcție de regimul de proprietate, modul de administrare sau gradul de accesibilitate.

Acestea la nivelul zonei de studiu și adiaent ei se pot identifica următoarele cazuri :

- Spații verzi publice compacte (parcuri,grădini,scururi)
- Spații verzi aferente căilor de circulație rutiere și feroviare
- Spații verzi pentru agrement /amenajări sportive
- Spații verzi de pe lângă instituții (administrative, sanitare, de învățământ, cultural,edificii religioase)
- Spațiile verzi aferente ansamblurilor de locuințe colectivă
- Spațiile verzi aferente locuirii individuale (grădini private)

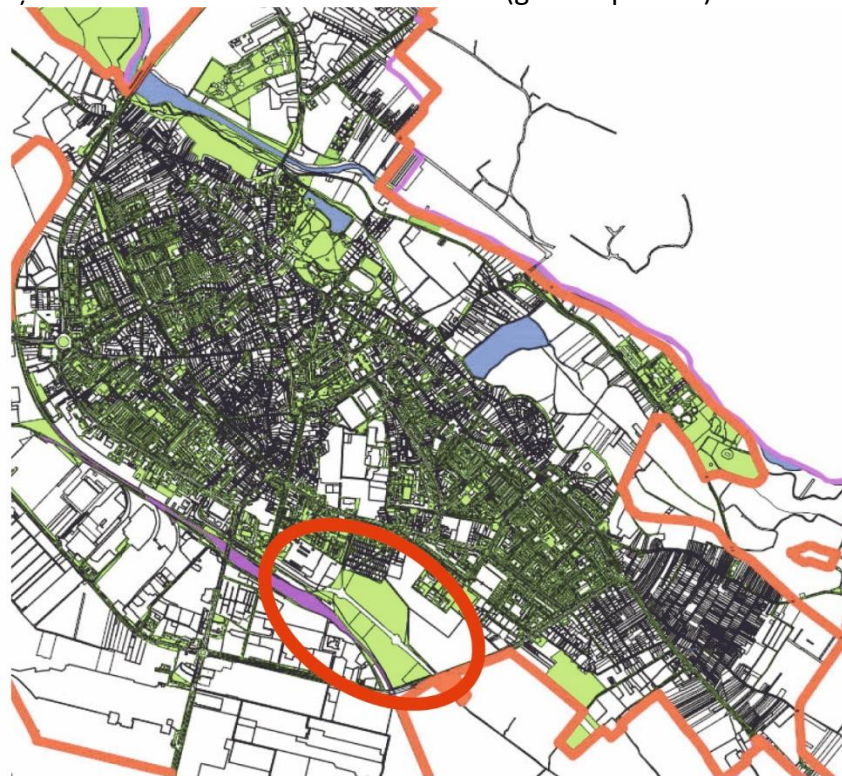

Figura 18. Dispunere spații verzi la nivelul intravilanului
(sursa: Studiu de fundamentare peisagistic al P.U.G.-lui Târgoviște)

3.3. ANALIZA SPAȚIILOR VERZI. DISFUNȚIONALITĂȚI

CATEGORII DE SPAȚII VERZI

În general majoritatea pacurilor din muncipiu sunt loclizate adiacent zonei central/râului lalomița. La nivelul cartierelor de locuințe colective sunt amplasate parcuri de mici dimensiuni/sucaruri /locuri de joacă, cu vegetație slab reprezentată .

Zona studiată se află în zona periferică a țesutului urban, astfel predomină terenurile libere neamenajate cu vegetație spontană sau terenurile în curs de dezvoltare. Singurul parc în zonă este Parcul Dâmbovița Mall, care este amenajat într-o fază incipientă (vegetație tânără).

Arterele de circulație evoluează spre străzi deschise (fără aliniamente de arbori) cu zone pentru parcare ce au dimensiuni mari (zona de Mall, zona cu destinație specială, zona cartierelor de locuire colectivă) și care nu încurajează folosirea traseelor pietonale. Deasemenea pista pentru biciclete în prezent este întreruptă la nivelul zonei și nu este conectată la nodurile atractive din zonă (de exemplu gara, centrul comercial, Muzeul comunismului etc.) La nivelul cartierelor de locuire colectivă și în această zonă vegetația este slab reprezentată (în esență sunt locuri de joacă amenajate).

Stadionul este în curs de amenajare și necesită realizarea unui sistem de spații verzi coerent și funcțional la nivelul percepției de la nivelul ochiului.

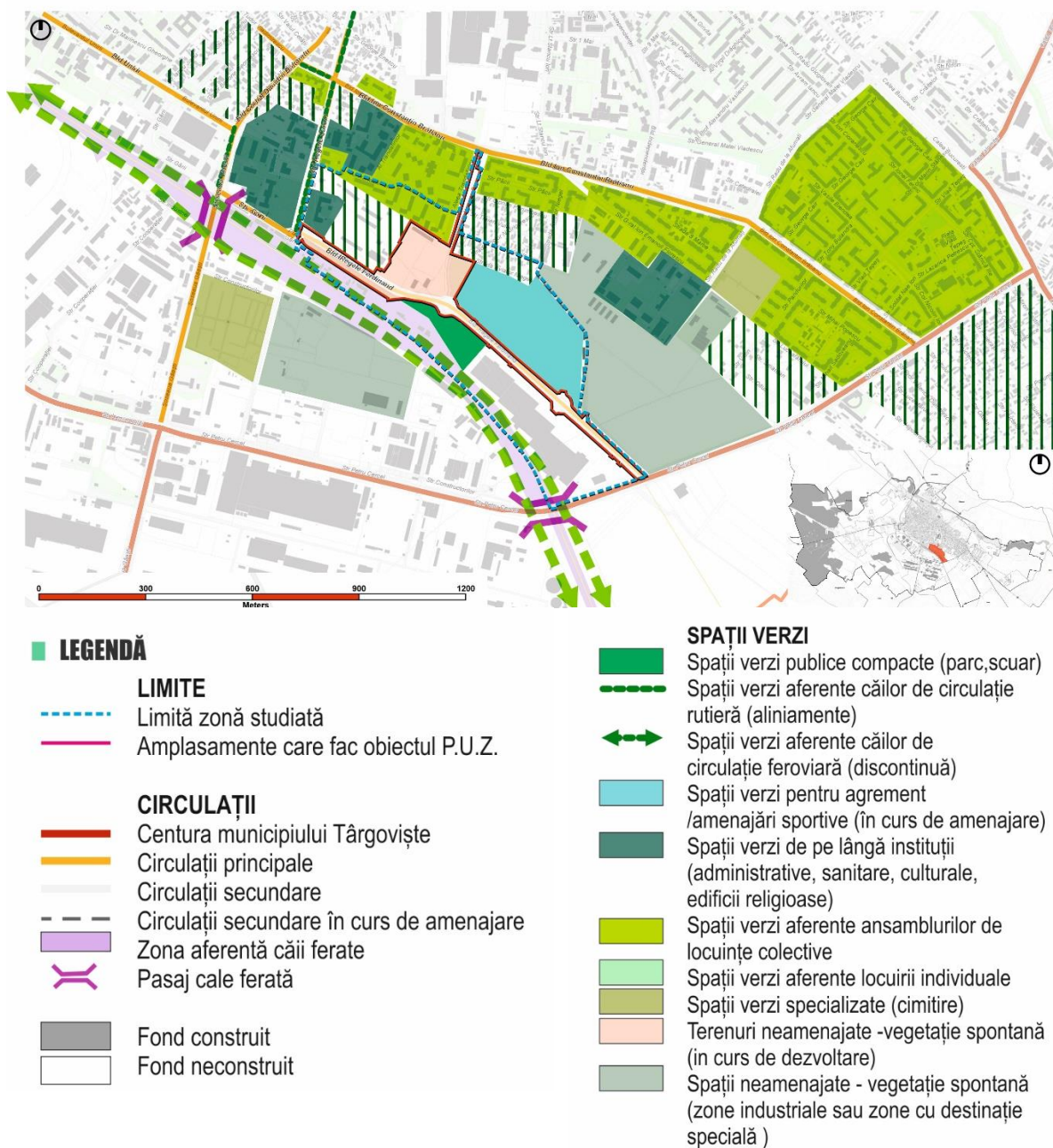

Figura 19. Dispunerea spațiilor verzi (sursa: autorul)

Ca recomandări generale pentru întreaga zonă de studiu, în ceea ce privesc spațiile verzi aferente căilor de circulație se pot menționa următoarele:

1. Artere de circulații cu spații verzi remarcabile/aliniamente stradale pentru care se recomandă conservarea /reabilitarea lor: Aleea Trandafirilorși Bulevardul Regele Carol I(se recomandă menținerea aliniamentului de castani, conform proiectului inițial)
2. Spații verzi stradale destructurate care necesită reglementare/amenajare: str.Valul Cetății, Bdul Regele Ferdinand și str. Neagoe Basarab.
- 3.Aliniamentele stradale de pe străzile secundare sunt de cele mai multe ori descompletate(în

special în zona locuirii individuale), nu există intenția de a se completa lipsurile de arbori din aceste aliniamente iar modul de toaletare al acestor arbori (ne referim la foioase) este total inadecvat.

4. Spațiile verzi aferente cartierelor de locuințe colective variază de la un cartier la altul sub aspectul mărimii, modului de amplasare față de imobilul de locuințe, compoziție dar și sub aspectul vârstei exemplarelor lemnoase sau chiar accesibilitate. În linii mari, aceste spații verzi au beneficiat de o amenajare inițială, uneori sumară, realizată după terminarea construcției cvartalelor de locuințe. Așa este probabil să se desfășoare și în zona noilor locuințe afalte în stadiul de construire.

Figura 20. Poli și axe verzi la nivelul intravilanului (sursa: extras din (sursa: Studiu de fundamentare peisagistic al P.U.G.-lui Târgoviște))

Spații verzi cu caracter semipublic (gradinite/scoli, zone cultural , zone institutii etc.) sunt prezente și în zona studiată

Spațiu verde – Zona culturală (muzeu)

Spațiu verde – Zona școală

Spațiu verde – Zona instituții publice

Sapațiu verde – Zona spitale

Figura 21.Exemple (sursa: extras google map)

Principalele disfuncționalități identificate:

- Lipsa unui sistem verde coerent la nivelul întregii zone de studiu
- Singurul spațiu verde public al zonei (Parc Dâmbovița Mall) este amenajat, dar vegetația este tânără și perimetral este închis (gard opac)
- Spațiul verde de agrement / baze sportive este în curs de amenajare (peisaj de tranzit specific zonelor în curs de dezvoltare)
- Spațiile verzi aferente ansamblurilor noi de locuințe necesită proiecte de specialitate pentru a realiza o conexiune cu imediata vecinătate de aceeași tipologie
- Spațiul verde din imediata apropiere a infrastructurii feroviare, terenul care face legătura longitudinal între piața Gării de zona Dâmbovița Mall lipsește (în prezent este vegetație spontană). Deasemenea acesta are rol și de protecție față de infrastructură. Spațiul necesită amenajare deoarece joacă un dublu rol, iar vegetația va ajuta la activarea spațiului (ataât la nivel pietonal /ciclistic, cât și carosabil).
- Terenurile ce fac obiectul PUZ – Servicii Bdul Regele Ferdinand sunt în prezent neamenajate (vegetație spontană)
- Principalele căi de acces la nivel municipal nu sunt tratate și plantate corespunzător din punct de vedere al vegetației.
- Terenurile de dimensiuni mari au aspect neîngrijit și nesalubritat (terenuri virane), și conduc la perceperea zonei ca fiind una nesigură. Se impune reconversia și refuncționalizarea acestora și redarea terenurilor degradate și abandonate comunității locale
- Nu sunt valorificate perspectivele la adevăratul potențial și spațiile verzi nu susțin acest aspect important de imagine.
- Nu există perdele de protecție/ bariere vegetale pentru sporirea confortului și calității vieții (de exemplu: marile parcări din imediata vecinătate a circulațiilor, limitele zonelor cu destinație specială)

4. ELEMENTE DE PEISAJ NATURAL. SISTEMUL DE SPAȚII VERZI

4.1. TIPOLOGII MORFOLOGICE

Plecând de la premiza că principalele elemente constitutive ale sistemului de peisaj sunt: unități de peisaj (constituite la nivel urban de insulele și elemente de fond construit), limite și elemente de reținer ale unităților de peisaj (constituit la nivelul municipiului cu precădere din sistemul stradal), morfologia este analizată din perspectivele următoarelor componente:

- sistem stradal
- parcelar
- fond construit/ relația plin-gol

Din perspectiva sistemului stradal, ca sistem structurant al celorlalte sub-unități de peisaj, sunt utilizate criteriile de clasificare de natură formală, tehnică, morfo-genetică și funcțională.

Aplicând aceste criterii tramei stradale la nivel zonei studiate (mezoteritorial) au rezultat următoarele unități:

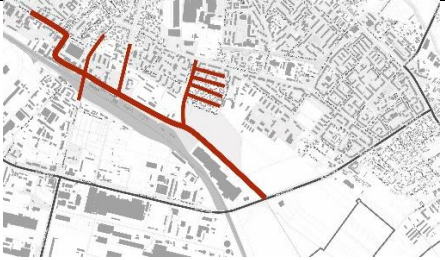

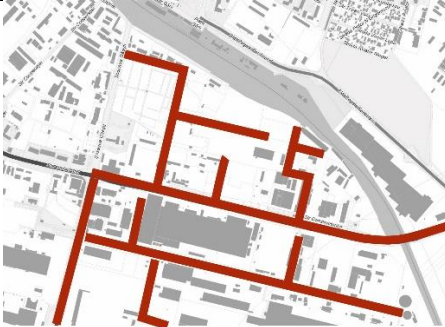

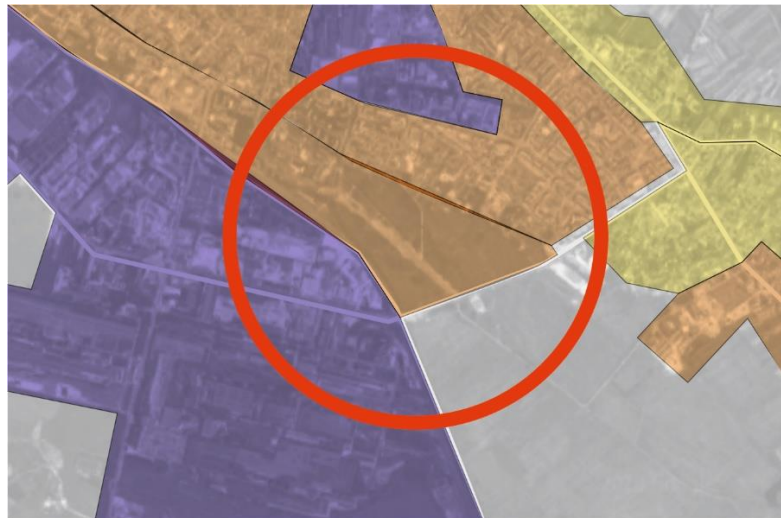
UNITATE	CARACTERISTICI	IMAGINE CARACTERISTICĂ
Tip 1 Spontan – axial cu ramificații arborescente	- rețea principală liniară direcționată -tramă arborescentă secundară -densitate scăzută a rețelei stradale și ochiurilor de rețea -bună deservire a țesutului	
Tip 2 Cvartal	-tramă rectangulară cu ochiuri echidistante -densitate medie a tramei stradale cu densitate ridicată a fondului construit	
Tip 3 Industrial	-tramă direcționată sinuasă -densitate scăzută a tramei stradale și a ochiurilor de rețea	
Tip 3 Interstițial de completare	-fond construit în completare - s-au format insule (fond construit în imediata vecinătate a circulațiilor și parcele neconstruite către interiorul insulei)	

Figura 22 – Unități morfologice în zona de studiu -mezzoteritorial (sursa: autorul)

Disponerea parcelor în funcție de suprafață corespunde parțial unităților morfologice, fiind corelate cu funcțiunile existente. Se remarcă disponerea parcelor de dimensiuni medii în zona de dezvoltare a funcțiunilor și serviciilor publice și a locuințelor colective, iar parcelele ce au dimensiuni mari sunt caracteristice zonelor industriale.

- PARCELE CU SUPRAFAȚA ÎNTRE 150- 500 MP
- PARCELE CU SUPRAFAȚA ÎNTRE 500- 1000 MP
- PARCELE CU SUPRAFAȚA PESTE 1000 MP

Figura 23 – Dimensiunea medie a parcelelor – nivel mezzoteritorial

Din punct de vedere al densității și dispunerea fondului construit, gradientul de densitate al construcțiilor, respectiv raportul plin-gol este evidențiat în zona de studiu, astfel:

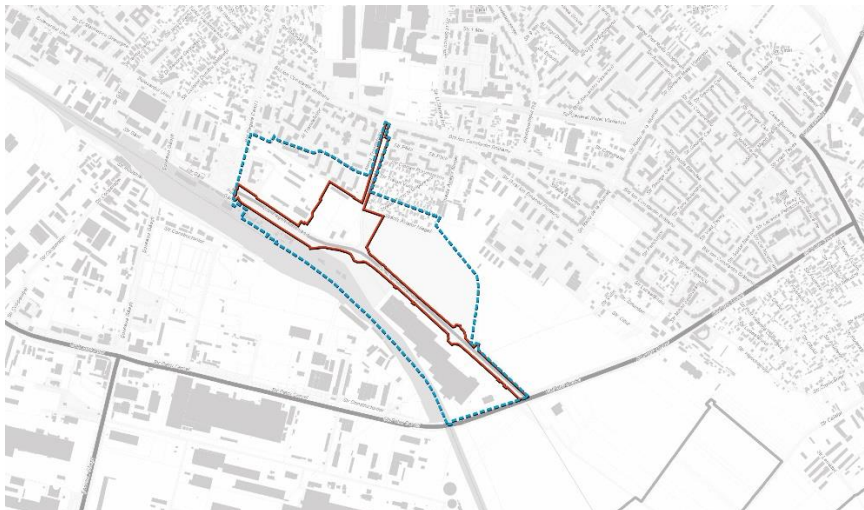

Figura 26 – Raportul plin-gol la nivel fond construit / parcelar (sursa: autorul),
Legenda: alb-terenuri libere de construcții, gri - construcțiile

4.2. ELEMENTE DE PEISAJ ANTROPIC / CONSTRUIT

4.2.1. TIPOLOGII DE PEISAJ ANTROPIC / CONSTRUIT REZULTATE DIN EVOLUȚIA MUNICIPIULUI³

Date privind evoluția în timp :

În studiul istoric se specifică că orașul medieval Târgoviște s-a dezvoltat între limitele geografice și urbanistice clare, care i-au dictat forma și mărimea pentru o perioadă de timp. Spre nord-est, delimitarea a făcut-o valea Ialomiței, dublată în secolul al XVII-lea de canalul Iazul Morii. Spre sud-vest, limitarea a fost doar antropică – fortificația de timp șat – val ridicată la jumătatea sec.VII de către Matei Basarab. Principalul ax de circulație este Calea Domnească, iar al doilea ax de compoziție a orașului se va contura începând cu construirea Bisericii Mitropoliei. Acesta rămâne un ax secundar până în secolul al XIX-lea și doar apariția căii ferate și a Gării de sud va putea polariza suficient interes pentru dezvoltarea urbanistică. Așadar zona de studiu aparține zonei periferice care devine din ce în ce mai atractivă în ziua de astăzi.

Un alt aspect important aflat în imediata vecinătate a sitului studiat este Școala de Cavalerie-veche unitate militară (azi Muzeul comunismului).

Prima operațiune urbanistică (și cea mai importantă) de creare a unei artere de circulație noi a fost cea a bulevardului Carol I, care a unit zona centrală a orașului Târgoviște. Bulevardul Regele Ferdinand este o circulație importantă deoarece unește actuala șoseaua de centura (Str. Petru Cercel) de B-dul Carol I – în zona pieței Gării.

Se poate observa că orașul a crescut pe o rețea oarecum radial-concetrică, într-o formă semi-elică, sprijinită pe Calea Domnească și cornișa naturală a Ialomiței ce i-a limitat extinderea spre nord-vest.

Principalele resurse istorice din imediata vecinătate a sitului sunt :

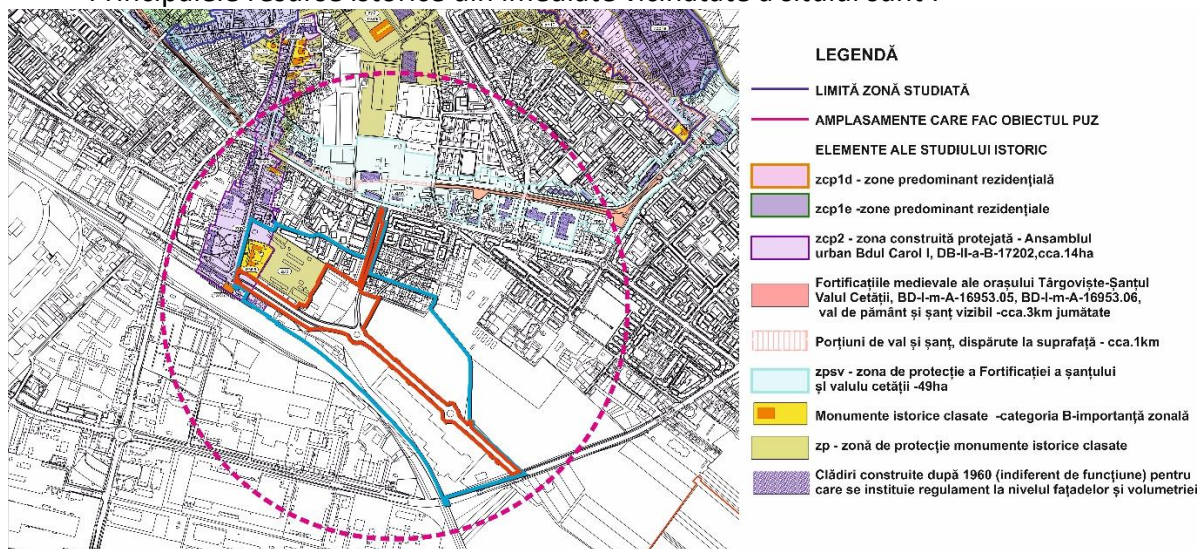

Figura 27 – Extras Zone de protecție (sursa: Studiul istoric general de fundamentare)

³ Capitol bazat pe Studiul istoric de fundamentare PUG Târgoviște, 2022

4.2.2. PEISAJ AGRICOL ⁴

Zona de studiu se învecinează în partea de sud cu suprafețe de teren arabil, deoarece Bulevardul Regele Ferdinand se intersectează cu soseaua de centură , creând astfel o poartă secundară de acces în oraș. După cum se poate observa mai jos categoria de folosință – terenuri agricole sunt în sistem extensiv.

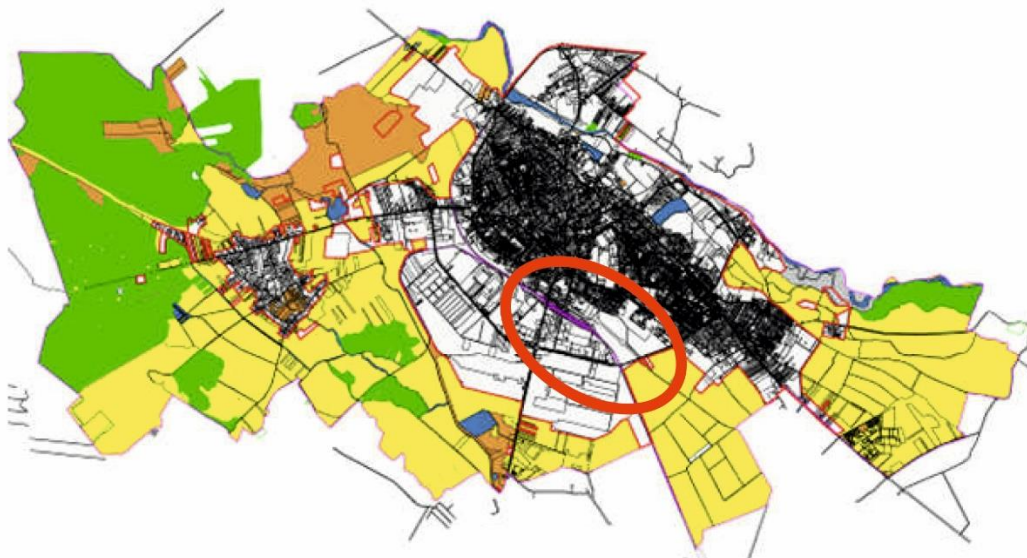

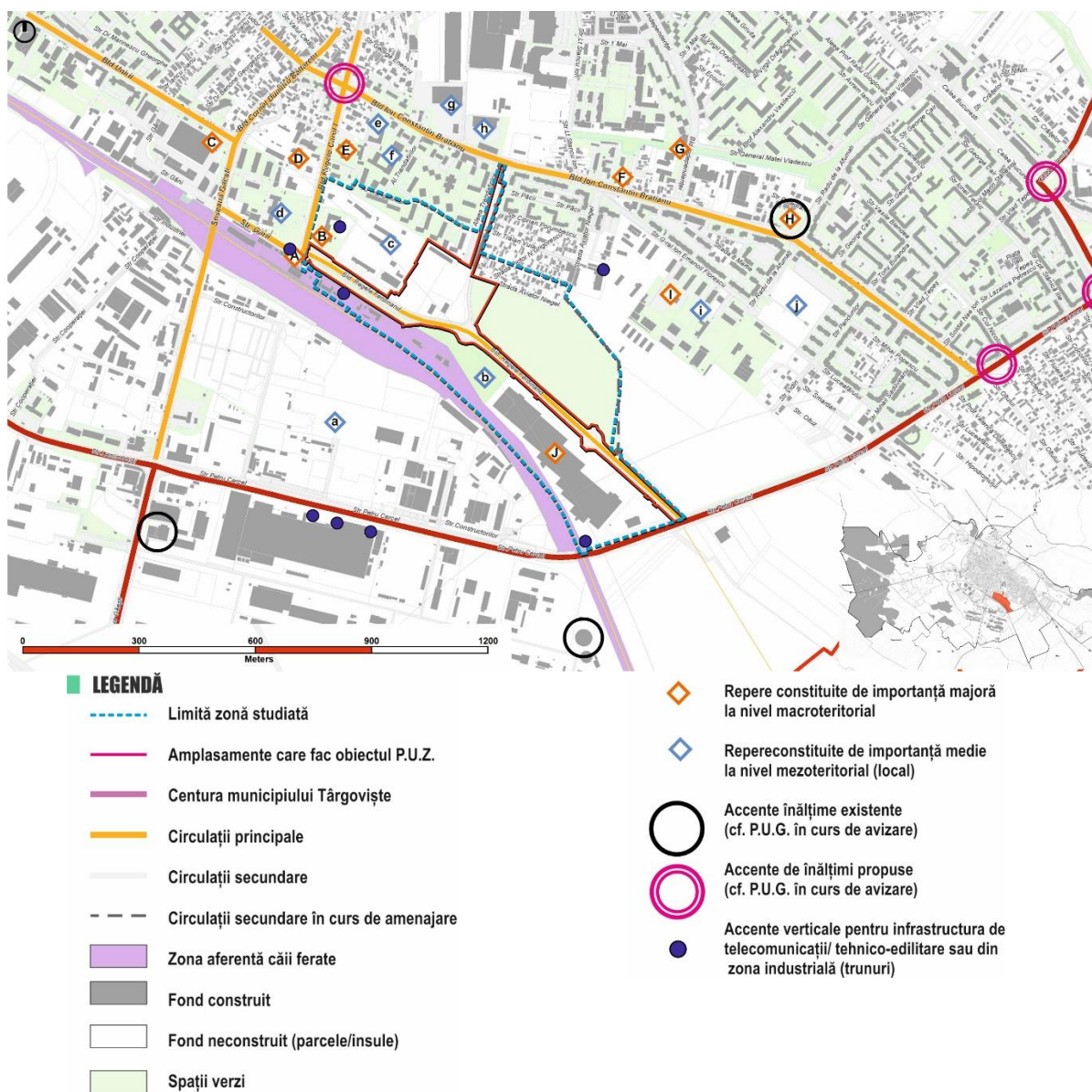
Figura 28 – Extras – Categoriile de folosință și structura terenurilor agricole
(verde-pădure, galben-arabil, portocaliu-pășuni)

Tendința acestora în ultimii ani este de extindere periferică a zonelor de locuit, respectiv fragmentarea și alterarea peisajului agricol prin divizarea loturilor și parcelarea în zonele de locuințe preponderent individuale.

⁴ Capitol bazat pe Studiul de fundamentare PUG privind evoluția activităților economice, S.C. AREAL DESIGN S.R.L., 2022

4.2.3. IMAGINE ȘI SILUETĂ URBANĂ

Din punct de vedere al reperelor existente la nivelul municipiului, analiza relevă faptul ca predomină reperele culturale și vizuale adiacent zonei centrale și a râului Ialomița.

REPERE - NIVEL MACROTERITORIAL

- A. Piața Gării
- B. Muzeul comunismului
- C. Pavcom Mall
- D. Direcția Județeană de Informații
- E. Teatrul Tony Bulandra
- F. DSVSA Dâmbovița
- G. Șanțul Cetății
- H. Catedrala Eroilor-Înălțarea Domnului
- I. Poliția Municipiului Târgoviște
- J. Dâmbovița Mall

REPERE - NIVEL MEZOTERITORIAL

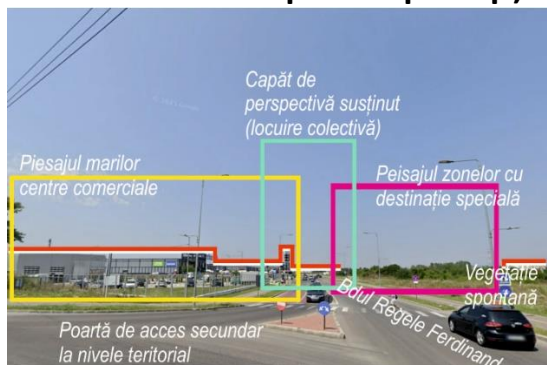
- a. Zona industrială (inclusiv turnurile -accente)
- b. Parc Dâmbovița Mall
- c. Zonă cu destinație specială
- d. Liceul "Voievodul Mircea"
- e. Spitalul Județean de Urgență-Boli Infecțioase
- f. Școala Gimnazială Coresi
- g. Magazin comercial (Supeco)
- h. Magazin comercial (Lidl)
- i. Liceul Tehnologic Nicolae Mihăilescu
- j. Cimitirul Simuleasa

Figura 29 – Localizarea reperelor (sursa: autorul)

La nivelul zonei analizate se evidențiază următoarele elemente definitorii pentru imaginea și silueta urbană:

- perspective direcționate, de câmp, nesuținute vizual
- perspective direcționate, în con, susținute vizual
- câmpuri vizuale aferente monumentelor istorice în cazul în care se recomandă menținerea nealterată a acestora

Tipuri de percepție – imagini reprezentative

1- Percepție direcționată, de câmp, nesuținută vizual (reper-totemul Dâmbovița Mall)

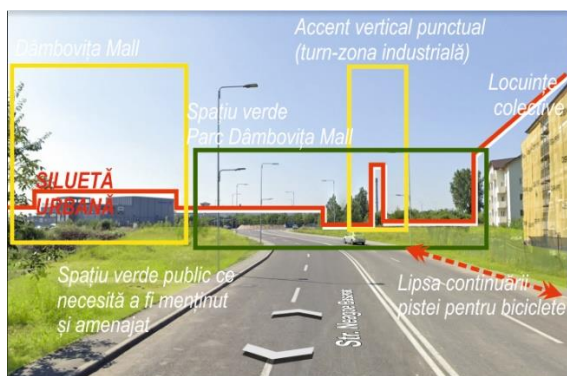
2- Perspectivă direcționată, susținută prin capătul de perspectivă (locuințe colective și antena de telecomunicație)

3 – Perspectivă direcționată, de câmp, nesuținută vizual

4 – Perspectivă direcționată, în con , nesuținută vizual (zona parcuri și vegetație spontană)

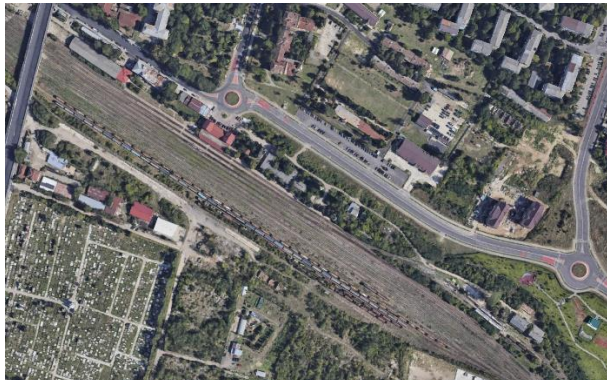

4 – Perspectivă direcționată, în con , susținută vizual prin fronturile construite ale străzii și capăt de perspectivă difuz (turn din zona industrială)

4.3. PRINCIPALE TIPURI DE PEISAJ IDENTIFICATE LA SCARA MUNICIPIULUI – UNITĂȚI DE PEISAJ

Principalele elemente constitutive ale peisajului la nivelul teritoriului sunt rezultate din structura și morfologia teritoriului. Printre acestea exemplificăm :

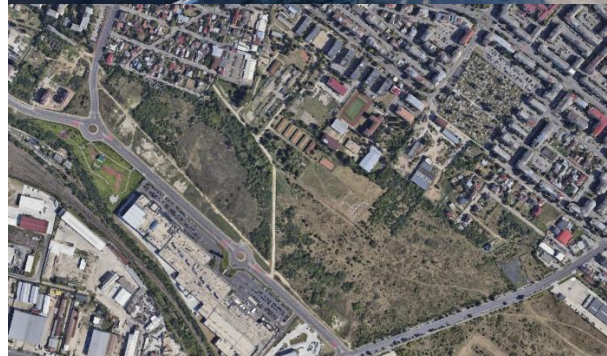
Bariere – elemente separatoare și de delimitare(căi de comunicație)
–CF

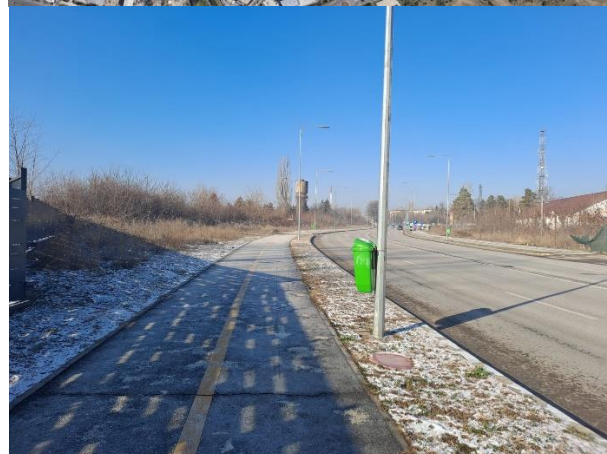
Limite vizuale (garduri opace și înalte)

Unități morfologice de peisaj
(definite de tipologia parcelarului și fondul construit – insula)

Repere (elemente care se disting de la distanță, orientează spațial și dau specificitate peisajului)

În ceea ce privește regimul de înălțime al zonei se caracterizează prin înălțimi reduse (P+4) și mediu (în prezent zona comercială Dâmbovița Mall)

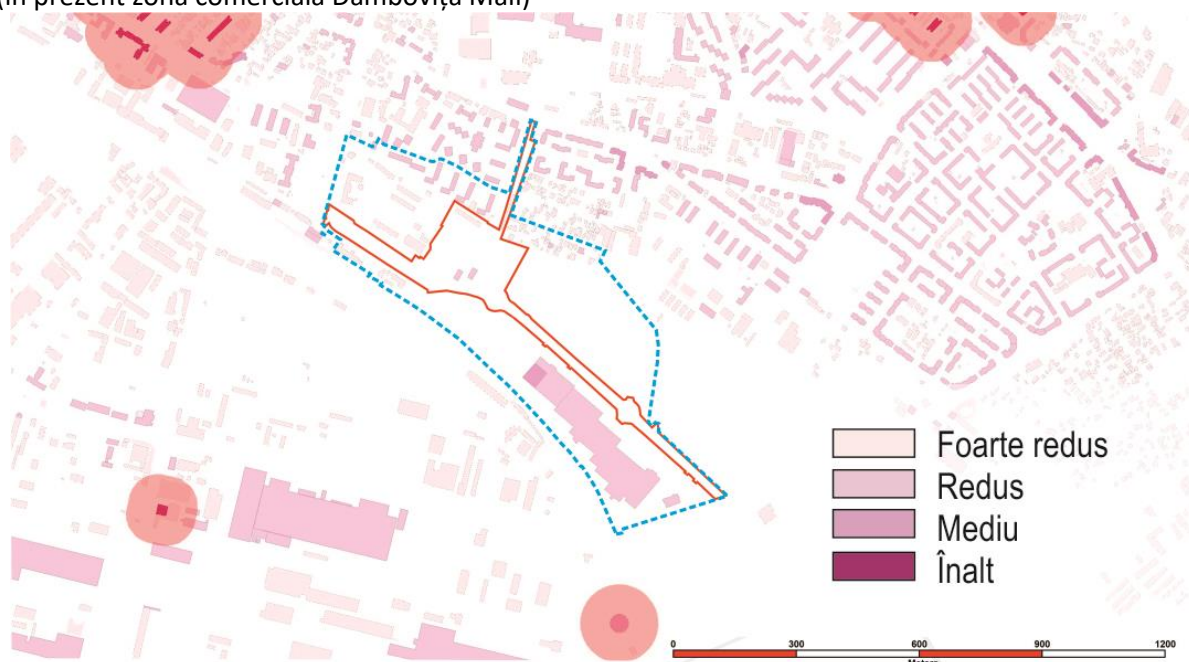
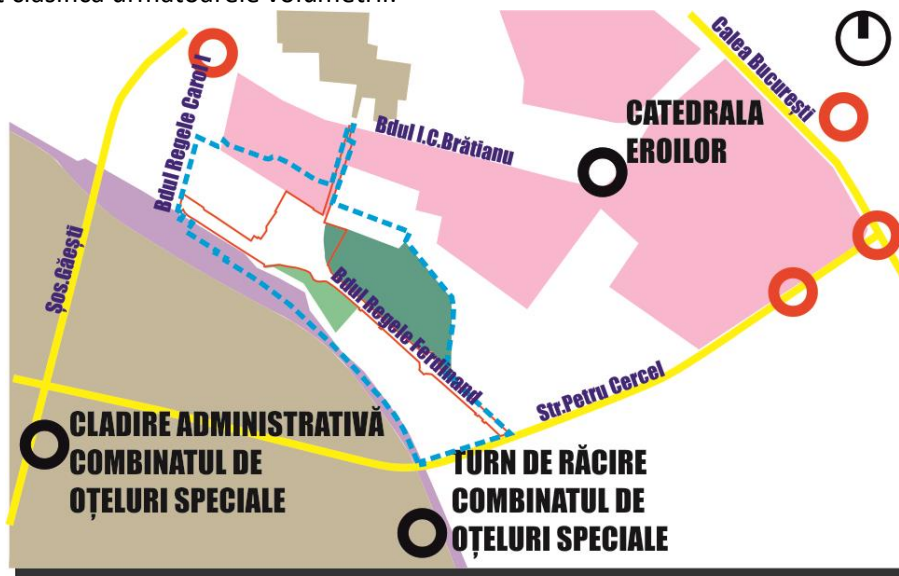

Figura 30 – Regimul de înălțime (sursa: extras studiu de altimetrie PUG Târgoviște)

Astfel se pot clasifica următoarele volumetrii:

LEGENDĂ

- ACCENTE CONFORM P.U.G. (CURS DE AVIZARE)
- Accente de înălțime existente
- Accente de înălțimi propuse
- AREALE CU VOLUMETRII REPREZENTATIVE
- Volumetrie reprezentativă zonelor industriale
- Volumetrie reprezentativă aferentă zonelor mixte complexe
- Volumetrie reprezentativă aferentă dezvoltărilor majore de locuire colectivă
- Volumetrie reprezentativă zonelor plantate
- Volumetrie reprezentativă în curs de amenajare (Servicii și amenajări sportive)

Figura 31 – Volumetrii specifice zonei de studiu (sursa: autorul)

5. ELEMENTE DE PEISAJ CULTURAL

Patrimoniul cultural imaterial poate fi constituit din manifestări aparținând următoarelor domenii:

- tehnici legate de meșteșuguri tradiționale;
- mărci locale legate de produse agricole;
- porturi tradiționale utilizate cotidian sau în artele spectacolului, având ca mijloace de expresie sunetul muzical și mișcarea corporală;
- practici sociale, ritualuri și evenimente festive, jocuri de copii și jocuri sportive tradiționale;
- cunoștințe și practici referitoare la natură și la univers;
- tradiții și expresii verbale, având limbaj ca vector principal al expresiei culturale;

5.1. EVOLUȚIA OCUPAȚIILOR POPULAȚIEI

Dezvoltarea economică a vechii capitale a Țării Românești cunoaște o deosebită înflorire în acest domeniu. Ocupațiile specifice orășenești, **meșteșugurile și comerțul**, dar și preocupările legate de agricultură sunt activitățile cu care se identifică orașul Târgoviște între **1600 și 1848**.

În ceea ce privește **dezvoltarea culturală** a Targovistei, aceasta se caracterizează printru **mediu cultural elevat**, încă din secolul al XVII-lea, în care erau prezenți reprezentanți importanți ai renasterii elene. Un factor important ce a generat acest lucru este chiar **mitropolia**, care a reprezentat un adevărat focar de cultură cu un caracter didactic, necesar pentru **educarea tinerilor din acea epocă**.

5.2. TRADIȚII ȘI OBICEIURI

Primele elemente referitoare la **costumul popular** dâmbovițean datează de la sfârșitul secolului al XIX-lea, pictate de Carol Pop de Satmari: zeghea de lână, cămașa, izmenele de cânepă, cioarecii, cojoacele, căciula.

Un alt element important ce a contribuit la păstrarea tradițiilor și a costumului popular au fost cadrele didactice care în perioada interbelică, care au predat Lucrul manual (atunci disciplină obligatorie la școlile primare din mediul rural).

Croiala caracteristică zonei noastre de câmpie, unde femeia mergea la munca câmpului, costumul larg și comod era făcut să-i răcorească corpul.

Din fotografii vechi se poate remarca anumite atitudini și gesturi care marchează un anumit tip de comportament și relațiile dintre aceștia fiind ierahizate în funcție de ceea ce reprezentau ei în societate.

Odată cu instalarea regimului comunist, în mod automat viața oamenilor s-a schimbat. Acest regim de politică a permis asigurarea locurilor de muncă și dezvoltarea unei societăți, bazată pe un program strict, în care familia reprezintă nucleul societății. Numarul nunților și botezurilor a crescut în mod substanțial în această perioadă. Se organizau diferite festivități precum "Ziua Recoltei", la care participau și oficialitățile în frunte cu primarul, prefectul și șeful de partid.

"Curtea Domnească" din Târgoviște prezintă câteva datini și tradiții prezente în arealul județului dâmbovițean.

Nunta

Pentru locuitorii din satele dâmbovițene, nunta reprezintă și azi un motiv de sărbătoare pentru întreaga comunitate. Ceremonialul de nuntă prezintă similitudini în toate zonele țării,

elementele arhaice îmbinându-se cu cele moderne. Se păstrează încă următoarele obiceiuri: mersul la apă, îmbrăcatul miresei, turta miresei, bărbieritul ginerelui, luatul voalului, îmbrăcatul miresei, muzica lăutărească, dansuri tradiționale românești („Jocul bradului” sau al „Steagului”, „De trei ori pe după masă”, „Nuneasca”, „Jocul miresei”). Cu toate acestea, influențele societății moderne se reflectă și în ritualul nunții, prin reducerea ceremonialului, scurtarea duratei nunții, diminuarea/dispariția anumitor personaje (starostele este înlocuit de lăutar), sau a anumitor momente. Costumul popular purtat de miri în cadrul ceremoniei a fost înlocuit de hainele civile, în puține localități mai păstrându-se acest obicei și numai în anumite momente premergătoare nunții (chemarea la nuntă).

Obiceiurile de iarnă

Colindul este unul din cele mai reprezentative obiceiuri de iarnă, îmbracând două forme de manifestare:

a) colindul cu mască animalieră – care este considerat ca fiind cea mai veche formă de întâmpinare cu bucurie a Anului Nou. Măștile întâlnite în această regiune sunt: Capra/Brezaia, Vasilca și Ursul.

b) colindatul propriu-zis, când adulții și copiii merg din casă în casă, urând și vestind gospodarilor bucuria sărbătorilor de iarnă. Dintre cele mai cunoscute colinde, amintim: Moș Ajun, La Moș Ajun, Bună dimineața, Astă seară-i seară mare, La colindat, colindețe. La sfârșitul uratului colindătorii sunt răsplățiți cu așa-zisele colindețe: covrigi, biscuiți, gogoși, mere, etc.

Sorcova – este un obicei ce se păstrează din cele mai vechi timpuri în spațiul dâmbovițean. În Ajunul Anului Nou copiii de la sate și orașe colindă fiecare casă, cu sorcove viu colorate, ce au înlocuit în timp crenguțele de pom înmugurite. Chiar dacă ea este atestată ca fiind de origine slavă („surova”), datina era întâlnită și la romani, la Calendele lui Ianuar, odată cu darurile împărțindu-se și crengi verzi (Steve), Steva reprezentând zeița sănătății.

Steaua – este unul din obiceiurile cele mai des întâlnite în toate regiunile țării. Atestat încă din secolul al-XVIII-lea și creat de către biserică sub influența creațiilor luterane și calvine, obiceiul umblatului cu Steaua este un real motiv de bucurie pentru toți copiii. În trecut, stelarii purtau “Steaua” îmbrăcați în costume populare sau în costume albe cu panglici multicolore, uneori având coifuri asemeni magilor cu numele personajelor biblice. Obiceiul în sine vestește nașterea Pruncului Iisus. Steaua este reprezentată fizic printr-o stea, pe schelet de lemn, având în centru o icoană cu Nașterea Domnului, Fecioara cu Pruncul sau numai Iisus.

Plugușorul și semănatul – au un substrat agricol arhaic, urmărind prin „magia imitativă” să asigure abundența recoltelor, fiind practicat și în Muntenia, precum și în zonele limitrofe. Plugușorul dâmbovițean cunoaște două moduri de manifestare : unul scandat recitat și altul cântat, care se găsește într-o frecvență mai mare față de primul. Tradiția spune că toate casele trebuie colindate, altfel va fi urmărită de ghinion tot anul.

Colindul cu Vasilcă – este un obicei păstrat în anumite zone și este sărbătorit în prima zi a anului, de Sfântul Vasile. Obiceiul constă în colindul unei cete formate din tineri sau adulți care poartă o căpățână de porc împodobită cu flori și dantele numită “Vasilcă” și se colindă cu ea pe la casele gospodarilor, colindătorii primind bucate și bani.

Iordanul – este sărbătorit pe 7 ianuarie, cand este prăznuit Sfântul Ioan Botezătorul. Noaptea, tinerii necăsătoriți merg la preot să-i ceară galetușa și busuiocul (buchetul de busuioc) pentru a o folosi în noaptea de Iordan, când merg pe la casele gospodarilor. “Iordanitorii” intră în casele sătenilor și „aruncă în sus” mai întâi copiii „ca să crească mari”, apoi pe ceilalți membri ai familiilor.

5.3. RESURSA CULTURALĂ LOCALĂ

Evenimentele majore care animă viața culturală din Municipiul Târgoviște sunt:

Zilele cetății Târgoviște: este cea mai importantă și mai amplă acțiune cultural - artistică a Municipiului Târgoviște, ce se desfășoară în fiecare an în jurul datei de 8 septembrie, când se sărbătorește Nașterea Sf. Fecioare Măria - Protectoarea orașului Târgoviște. Manifestarea cuprinde peste 20 activități culturale, sportive, artistice, premieri etc, ce se desfășoară pe o perioadă cuprinsă între 3-7 zile.

Festivalul Național „Ion Dolanescu”: este o manifestare artistică dedicată marelui rapsod Ion Dolănescu, care reunește la Târgoviște nume mari ale folclorului național. Debutanți și artiști consacrați, vin la Târgoviște către finele lunii septembrie, pentru a păstra nealterată muzica tradițională românească. Evenimentul este organizat în parteneriat cu Consiliul Județean Dâmbovița, prin Centrul Județean de Cultură.

Festivalul Național de Romanțe "Crizantema de Aur" este cel mai longeviv festival din România, care a ajuns la aproape jumătate de veac de existență, păstrează încă viu unul dintre cele mai frumoase genuri muzicale - romanța. Evenimentul este organizat anual, în cea de-a treia săptămână a lunii octombrie, de către Municipiul Târgoviște prin Teatrul Municipal Tony Bulandra.

1 MAI în familie este o manifestare dedicată familiei și prietenilor, care, reuniți în echipe formate din copii, tineri și vârstnici participă de-a lungul zilei de 1 mai la o serie de competiții sportive și distractive soldate cu premii substanțiale. Evenimentul are ca scop petrecerea timpului în aer liber, mișcarea și socializarea.

Primăvara Clasică Europeană este un eveniment de înaltă ținută artistică, constând într-un concert extraordinar susținut, în seara zilei de 9 mai, de Orchestra Simfonică Muntenia și diverși artiști de muzică clasică, într-un spațiu atipic acestui gen de spectacol: Ruinele Curții Domnești de la Târgoviște.

Zilele Europei: Ziua Europei este marcată și la Târgoviște cu activități specifice, competiții tematice, teatru pentru tineret etc. Evenimentele se desfășoară în școlile și liceele târgoviștene pe parcursul unei săptămâni.

Ziua Copilului - 1 Iunie: cea mai așteptată zi de către copii, este sărbătorită prin realizarea unui desen pe asfalt gigant, la care participă copii de toate vârstele. De asemenea, au loc manifestări artistice susținute de grupuri și ansambluri școlare.

Festivalul Internațional de Teatru BABEL F.A.S.T. este un eveniment important în viața teatrală națională și internațională, care reunește la Târgoviște anual peste 30 de țări participante. Se desfășoară la începutul lunii iunie, pe o perioadă de aproximativ 2 săptămâni și aduce în fața publicului târgoviștean spectacole de teatru, muzică, teatru dans, concerte etc.

6. EVIDENȚIEREA DISFUNȚIONALITĂȚILOR ȘI PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE

Disfuncționalități

I. Peisajul de acces

- D.I.1.** Slaba valorificare a peisajului de acces (punctele de acces) la nivel carosabil și pietonal;
- D.I.2.** Imagine defectuoasă a accesului către centru / către zona gării;
- D.I.3.** Porți de intrare în municipiu neamenajate corespunzător (legătura cu str.Petru Cercel);
- D.I.4.** Existența unor probleme întâmpinate la rețeaua de drumuri, care afectează peisajul : calitate slabă a drumurilor, lipsa plantațiilor legale aferente drumurilor, prezența agresivă a parcărilor;

II. Sistemul de spații verzi

D.II.1. Inexistența a 26mp/locuitor;

D.II.2. La nivelul cartierelor de locuințe colective sunt amplasate parcuri de mici dimensiuni/scurturi/ locuri de joacă, cu vegetație slab reprezentată și chiar zone aflate în curs de amenajare (zona locuințelor colective de P+4);

D.II.3. Scurturi/grădini de cartier nu sunt prezente

D.II.4. Străzi cu spații verzi/aliniamente destructurate/incomplete;

D.II.5. Există artere care evouează spre “străzi deschise” (fără aliniamente de arbori);

D.II.6. Există multe străzi fără aliniamente stradale care ar trebui dotate cu astfel de plantații;

D.II.7. Teren major vacant prezintă vegetație spontană, nefiind amenajat conform potențialului deținut (acesta se poate utiliza ca axă verde de agrement/promenadă deoarece face legătura între gară și Dâmbovița Mall)

D.II.8. Terenuri vacante aflate în proprietatea primăriei ce pot fi valorificate prin reamenajări peisagistice (terenul care face prezentul obiect PUZ-Zonă de servicii aferentă Bdului Regele Ferdinand);

III. Imaginea și silueta urbană

D.III.1. Există tronsoane stradale importante cu perspective de câmp nesuținute vizual;

D.III.2. Bulevardul principal nu este marcat de accente volumetrice sau de înălțime care să compună o imagine urbană specific și elemente de recognoscibilitate la nivel urban (capete de perspectivă (axul Bdului Regele Ferdinand cu perspectivă asupra zonei de locuire colectivă cu regim de înălțime P+3+M)

D.III.3. Percepție panoramică dificilă a municipiului din imediata vecinătate a Poartei de acces (intersecția str.Petru Cercel și bdul Regele Ferdinand)

IV. Peisaj – Secvențe de peisaj

D.IV.1. Persepectivă secvențială dinamică aferente accesului important dinspre str.Petru Cercel)

Priorități de intervenție

I. Destinate peisajului de acces

-marcarea corespunzătoare a intrărilor secundare de acces în municipiu și asigurarea relațiilor peitonale / biciclete între municipiu și punctele de interes învecinate

-reglementări specifice pentru calea majoră de acces Bdrul Regele Ferdinand astfel încât să se asigure o imagine urbană reprezentativă

-amenajarea corespunzătoare pe toate laturile a pieței Gării (către toate cele trei circulații care pornesc din respectiva zonă, legătura cu monumentele din imediata vecinătate – Muzeul Comunismului).

-amenajarea corespunzătoare a porților de intrare în oraș (inclusiv a spațiului public aferent – reglementare construcții, front vegetal)

II.Destinate sistemului de spații verzi

- dezvoltarea de noi spații verzi de tip scuar/ promenadă sau dala urbană aflate în proprietatea primăriei

- crearea de noi spații verzi aferente cartierelor de locuire colective, și asigurarea unor suprafețe suficiente de spații verzi (inclusiv mici zone de agrement/sport , chiar dacă se va construi stadionul în imediata vecinătate)

III. Destinate imaginii și siluetei rurale

- inserarea unor noi accente volumetrice și de înălțime, sau repere locale, care să asigure elemente de diferențiere spațială și specificitate locală
- inserarea de elemente reper/capete de perspectivă pe străzile cu perspective de câmp nesușținute vizual sau completarea frontului stradal

IV. Destinate peisajului

- conservarea imaginii urbane constituite pe bulevardul principal consolidat din punct de vedere al fondului construit și vegetal
- limitarea noilor inserții construite, retragerea lor față de aliniament, construirea perdelelor vegetale
- reglementarea imaginii căilor de acces în municipiu
- reglementarea spațiilor industriale abandonate și deschiderea lor către public (spații plantate publice)
- reglementări specifice axului Bdul Regele Ferdinand.

7. PROPUNERI DE ELIMINARE/DIMINUARE A DISFUNCȚIONALITĂȚILOR

DISFUNCȚIONALITĂȚI	PROPUNERI DESTINATE ELIMINĂRII / DIMINUĂRII DISFUNCȚIONALITĂȚILOR
Peisajul de acces	
D1. Slaba valorificare a peisajului de acces (punctele de acces) la nivel carosabil și pietonal;	P1.1. Marcarea corespunzătoare a punctelor de acces în Municipiu (zona str.Petru Cercel cu Bdul Regele Ferdinand)
	P1.2. Prevedere de totuare sau zone de acostament pentru toate circulațiile principale de acces în municipiu (relație cu localitățile vecine).
	P1.3. Amenajarea puncte de panoramare aferente accesului în municipiu(pasajul peste calea ferată realizat de str.Petru Cercel)
D2. Imagine defectuoasă a accesului către centru/către zona gării;	P2. Amenajarea corespunzătoare a acceselor către centrul (signaletică, reglementare construcții noi, mobilier urban, amenajări vegetale)
D3. Porți de intrare în municipiu neamenajate corespunzător;	P3.1. Semnalizarea tuturor poților de acces (în funcție de noul intravilan propus de PUG)
	P3.2. Propuneri de parteneriate pentru reabilitarea zonei CF
D4. Existența unor probleme întâmpinate la rețeaua de drumuri, care afectează peisajul intern al municipiului: calitate slabă a drumurilor, lipsa plantațiilor legale aferente drumurilor, sistem deficitar de iluminare și marcarea a circulației stradale;	P4.1. Modernizarea drumurilor secundare și propunerea altora de deservire locală (zona dintre stadion și terenul viran cu destinație special). Se va respecta unii profil stradal, existența spațiilor verzi de protecție etc.
	P4.2. Marcarea corespunzătoare a circulației stradale

	P4.3. Îmbunătățirea sistemului de iluminat stradal (folosirea energiei verzi)
Sistemul de spații verzi	
D1. Inexistența a 26mp/locuitor;	P1.1. Majorarea suprafeței de spații verzi prin amenajarea unor scuaruri sau zone de promenade
D2. La nivelul cartierelor de locuințe colective sunt amplasate parcuri de mici dimensiuni/scuaruri/ locuri de joacă, cu vegetație slab reprezentată și chiar zone aflate în curs de amenajare (zona locuințelor colective de P+4);	P2.1. Reamenajarea scuarurilor și a locurilor de joacă deja existente (alei pietonale, vegetație, mobilier urban, echipamente de joacă corespunzătoare unor categorii de vârstă);
	P2.2. Crearea de noi spații verzi aferente cartierelor de locuințe colective, și asigurarea unei suprafețe suficiente de spații verzi (plantații medii și înalte) în interiorul acestora
	P2.3. Identificarea altor terenuri valorase în dezvoltarea unui sistem verde la nivelul municipiului (terenuri aflate în administrația locală);
D3. Scuaruri/grădini de cartier nu sunt prezente	P.3.1. Identificarea și valorificarea terenurilor cu potențial de amenajare ca tipologie de spațiu verde
D4. Străzi cu spații verzi/aliniamente destructurat/incomplete;	P.4.1. Respectarea legii 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, republicată în 2009. Realizarea măsurilor de întreținere se face de către experți (se pot face lucrări de eliminarea ramurilor uscate și a celor care afectează traficul, a acelor care reprezintă un pericol datorită îmbătrânirii sau alte categorii); se interzice tăierea agresivă a arborilor fără o expertiză adecvată.
	P.4.2. Completarea aliniamentelor acolo unde profilul stradal permite, sau dacă a fost eliminate un arbore datorită stării precare, se va înlocui.
D5. Există artere care evouează spre “străzi deschise” (fără aliniamente de arbori);	P.5.1. Creaarea de aliniamente stradale pe străzile al căror profil permit acest lucru.
D6. Există multe străzi fără aliniamente stradale care ar trebui dotate cu astfel de plantații;	
D7. Teren major vacant prezintă vegetație spontană, nefiind amenajat conform potențialului deținut (acesta se poate utiliza ca axă verde de agrement/promenadă deoarece face legătura între gară și Dâmbovița Mall)	P.7.1. Realizarea unui proiect peisagistic pentru valorificarea spațiului aferent
D8. Terenuri vacante aflate în proprietatea primăriei ce pot fi valorificate prin reamenajări peisagistice; (terenul care face	P.8.1. Amenajarea terenurilor libere aflate în proprietatea primăriei ca spații verzi publice/spații destinate practicării sportului în aer liber și activități culturale/agrement și educational în aer liber

prezentul obiect PUZ-Zonă de servicii aferentă Bdului Regele Ferdinand);	P.8.2. Strategii în ceea ce privesc terenurile din afara intravilanului (resurse în caz de hazard sau alte riscuri)
Imagine și siluetă rurală	
D.1. Există tronsoane stradale importante cu perspective de câmp nesuținute vizual;	P.1.1. Valorificarea tronsoanelor stradale importante cu perspective de câmp nesuținute
D.2. Bulevardul principal nu este marcat de accente volumetrice sau de înălțime care să compună o imagine urbană specific și elemente de recognoscibilitate la nivel urban (capete de perspectivă (axul Bdului Regele Ferdinand cu perspectivă asupra zonei de locuire colectivă cu regim de înălțime P+3+M)	P.2.1 Realizarea unor accete de înălțime corespunzătoare (maxim P+6 pe axul bdului Regele Ferdinand, iar în zona adiacentă locuințelor individuale maxim P+4).
D.3. Percepție panoramică dificilă a municipiului din imediata vecinătate a Poartei de acces (intersecția str.Petru Cercel și bdul Regele Ferdinand)	P.3.1. Se conserve perspectiva panoramică din zona din imediata vecinătate a porții de acces a Bdului Regele Ferdinand
Peisaj – Secvențe de peisaj	
D.1. Persepectivă secvențială dinamică aferente accesului important dinspre str.Petru Cercel)	P.1.1.Amenajarea secvențială axului Bdului Regele Ferdinand.

8. PROGNOZE, SCENARIIL SAU ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE. Propuneri de protecție și conservare peisagistică

8.1. ELEMENTE CORELATE CU STRATEGIA DE DEZVOLTARE A MUNICIPIULUI

Din punct de vedere al peisajului, dezvoltarea pe termen lung la nivel municipal vizează dezvoltarea calitativă a acestuia, în sensul refacerii echilibrului, dar și încurajării sustenabilității prin valorificarea minim invazivă a resurselor peisagistice existente. Din această perspectivă, dezvoltarea vizează principalele dimensiuni ale peisajului:

- **Dimensiunea funcțională:** fiind încurajată dezvoltarea unor zone unități de peisaj cu funcționalitate și utilizare multiplă

- **Dimensiunea ecologică:** sunt încurajate intervenții minim invazive (în sensul modificării și antropizării peisajului) și măsuri sustenabile. Se vor încuraja intervențiile care valorifică menținerea/dezvoltarea elementelor natural

- **Dimensiunea cultural – patrimonială:** se vor proteja fragmentele de peisaj cultural/patrimonial, se vor limita intervențiile care pot induce modificarea masiv a peisajului în sensul pierderii lizibilității și recognoscibilității acestuia, respectiv a caracteristicilor locale.

- **Dimensiunea socio-economică:** intervenții asupra peisajului vor avea în vedere potențialul de utilizare și valorificare a acestuia din perspectivă socio-economică.

8.2. PROPUNERI CONCEPT DE AMENAJARE A PEISAJULUI – SISTEM VERDE LA NIVEL TERITORIAL

Pentru conceptul de amenajare a peisajului s-a luat în vedere următoarele direcții:

- Creșterea gradului de reprezentativitate prin peisaj cultural (reprezentativitate și valorificare peisaj caracteristic);
- Reabilitarea și protejarea valorilor de peisaj natural, antropic și cultural, precum și a patrimoniului istoric și peisagistic;
- Accentuarea rolului elementelor naturale existente, cu precădere a cursului Cricov și a pădurilor din imediata vecinătate
- valorificarea spațiilor reziduale și integrarea de noi dotări și funcțiuni specifice spațiilor verzi de agrement și turistice
- relaționarea în sistem verde a spațiilor verzi
- valorificarea potențialului agricol deținut precum și a tradițiilor locale

PROPUNERI CU CARACTER GENERAL – TERITORIAL

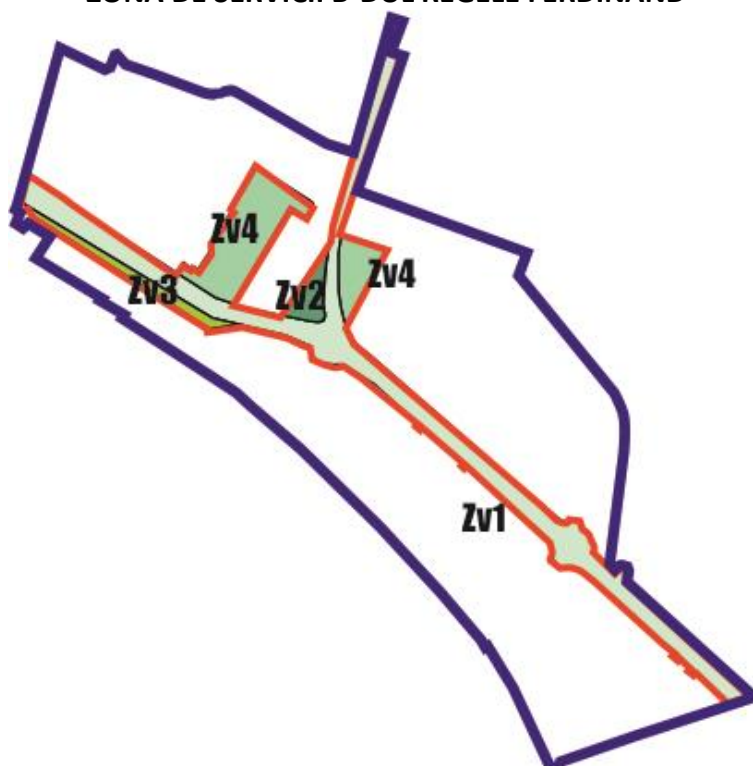
1. (Re)vitalizarea, re(amenajare) și completarea spațiilor verzi și a vegetației existente considerată valoroasă (d.p.d.v al specialistilor)
2. Reglementarea elementelor disfuncționale ale imaginii peisajului urban
3. Implementarea unor proiecte de specialitate peisagistică pe baza unor soluții verzi în cadrul sistemului verde creat (parcări verzi, spații verzi adiacente unor funcțiuni de interes public, pereți verzi, regenerarea zonelor rezidențiale și a celor edilitare)
4. Valorificarea potențialului de vizibilitate reprezentat de frontul axului bdul Regele Ferdinand (prin parcurgerea secvențială a acestuia)
5. Creșterea gradului de reprezentativitate al zonei studiate prin amenajarea peisagistică a tuturor dotărilor aduse noi sau aflate deja în faza de construcție sau proiectare.
6. Introducerea acestor zone în registrul spațiilor verzi ale Municipiului Târgoviște în urma implementării proiectelor de specialitate

PROPUNERI REGLEMENTĂRI PENTRU ZONA DE STUDIU ÎN PERSPECTIVA SPAȚIILOR VERZI PUBLICE/SEMIPUBLICE

- Rv1 - Subzona spațiilor verzi publice existente
- Rv2 - Subzona amenajărilor sportive
- Rv3 - Subzona aferentă locuirii colective (existente și cea în curs de realizare)
- Rv4 - Subzona aferentă infrastructurii feroviare
- Rv5 - Subzona aferentă polilor de patrimoniu istoric construit (zona gării și a Muzeului Comunismului-foste unitate militară de la gara Târgoviște)
- Rv6 - Subzona aferentă marilor centre comerciale

**PROPUNERI REGLEMENTĂRI PENTRU ZONA P.U.Z.-
ZONA DE SERVICII B-DUL REGELE FERDINAND**

- Zv1 - Subzonă ax principal și ax secundar (Bdul Regele Ferdinand și str.Neagoe Basarab)
- Zv2 - Subzona spațiilor verzi publice propuse (de tip scuar)
- Zv3 - Subzona spațiilor verzi publice pietonale și a spațiilor de protecție aferente infrastructurii CF
- Zv4 - Subzona aferentă zonelor de servicii

Scenarii alternative de dezvoltare

1. Varianta pesimistă

Este variant în care evoluția calității peisajului se va înrăutăți sub efectul direct al lipsei unor măsuri precum și a creșterii intensității surselor de degradare, a eșecului ideii implementării politicilor și strategiilor de peisaj și a lipsei de colaborare dintre administrația locală, agenții economici și populația locală.

Abordarea scenariului pesimist de evoluție a calității peisajului include ca factori destabilizatori majori extinderea excesivă a suprafețelor construite și infrastructurilor, creșterea consumului de terenuri, dezvoltarea de activități economice fără a se ține cont de capacitatea de suport a mediului, respectiv a sistemului de spații verzi și agrement precum și a patrimoniului construit existent (care este în stare de degradare) , continuarea proiectelor rurale de reabilitare fără fundamentare axelor valoroase de patrimoniu (inclusive natural) și colaborarea redusă dintre autoritățile locale și populație. Ele nu numai că vor crește exagerat costurile de locuire și de mediu la nivel local și vor diminua atractivitatea teritoriului, dar vor contribui la degradarea componentelor peisajului prin supraexploatare, gestiune necorespunzătoare, distrugerea pădurilor, a peisajelor agricole, a zonelor umede, limitarea resurselor de peisaj.

2. Varianta optimistă

Varianta optimist, ce presupune implementarea politicilor și strategiilor stabilite la nivel județean și local și considerarea problemelor de peisaj mai ales la nivelul acțiunilor și măsurilor operaționale.

Această variantă presupune promovarea planurilor și proiectelor care au ca rezultat **îmbunătățirea calității peisajului** (managementul adecvat al resurselor de peisaj, dezvoltarea unui sistem coerent de spații verzi și spații destinate agrementului, conservarea elementelor valoroase existente) și rezolvarea problemelor de peisaj actuale.

Întocmit:
Urb.Peis.Lavinia Elena LUPARU